AMERIKANSKI SLOVENEC

Katoliški list za slovenske delavce v Ameriki in glasilo K. S. K. Jednote.

ŠTEVILKA 103. JOLIET, ILLINOIS, 24. NOVEMBRA 1914 LETNIK XXIII.

Nad sedem milijonov mož v bojevanju na Poljskem.

Avstrijci pritiskajo nad Ruse od juga, a Nemci od zapada in severozapada v smeri proti Varšavi, ki je v drugič ogrožena. Bojevanje se že razvilo ob ogromni bojni črti, ali poročila o bojnih uspehih so dosedaj le pičla in nezanesljiva.

Na zapadnem bojnem torišču je bilo zadnje dni dokaj mirno.

London, 19. nov. — Javno zanimanje je sedaj osredotočeno v bitki med Rusi in Nemci med rekama Vistulo in Warto na Poljskem, kajti izid tamošnjega bojevanja utegne zelo vplivati na vojskovanje drugod in na trajanje vojne.

Za gotovo znano je samo, da je ruska prednja straža, obstoječa večinoma iz konjištva, ki je prodrlo do nemške meje po bitki pri Varšavi, zadela ob močnejše sovražne čete in bila prisiljena umekniti se daleč nazaj.

Nemci pošiljajo močne oddelke vojakov in topov v ozemlje med obema rekama, kjer se mora bitka izbojevati.

V Galiciji, pred Krakovom, in na Vzhodnem Pruskem se Rusi žurijo naprej, brez ozira na dejstvo, da je bilo njihovo središče prisiljeno k umiku.

Berlin, 19. nov. (Brezžično čez Sayville.) — Med naznanili iz uradnega vira, danes izročenimi časopisju za objavo, se nahajajo sledeča:

"Strategični razlogi prepovedujejo sedaj razkritja o vojaških kretanjih na vzhodnem bojnem torišču. Kratko uradno poročilo, da vojskovanje ugodno napreduje, pa kaže, da se zmaga pri Wloclaveku obrača v prid.

"Vpričo stanja, v katerem se nahajajo ceste ob liniji ruskega umikanja, ter drugih težav, ki se pojavljajo pri takem umiku, se smatra za verjetno, da se bo sovražnik spustil v odločilno bitko. Nemci utegnejo napasti fronto in desno rusko krilo.

Pred zavzetjem Belgrada.

"Poročila s srbskega bojišča kažejo na skorajšnje zavzetje Belgrada. Obenem z vhodom Avstrijcev v Valjevo je poslal trdnjavski poveljnik v Zemunu pogajavca s pozivom k predaji v srbsko glavno mesto, čigar poveljnik si je izprosil eno uro časa za premislek. Ko po doteku tega roka ni bilo odgovora, se je pričelo z obstreljevanjem mesta.

Navdušeno sprejeti.

"Prebivavci Valjeva so pripravili prihajajočim Avstrijcem slavnosten sprejem. Cvetice so trosili četam na pot. Ko je iz neke hiše nekaj nazadnjakov (?) vrglo bombo v množico, so prebivavci z vojaki vred naskočili poslopje in je razdejali.

"Srbi so se umeknili sedem milj jugovzhodno od Valjeva, kjer se zdaj vrši boj."

Uradno poročilo iz Dunaja.

Washington, D. C., 19. nov. — Iz uradnih brezžičnih brzojavk, ki jih je danes prejelo avstro-ogrsko poslaništvo iz Dunaja, je razvidno, da je podpisovanje za vojno posojilo že preseglo prvo milijardo kron, dasi bo izkaz šele jutri uradno razpoložen. Nadalje je rečeno:

"Londonska poročila o namišljenem nesoglasju med avstro-ogrskim in nemškim vojnim vodstvom, kakor tudi o namišljenih krvavih prepirih med avstro-ogrskimi in nemškimi vojaki so predrzne izmišljotine.

"V Srbiji so naše čete prodrle dalje, vkljub zelo neugodnemu vremenu in trdovratnemu odporu sovražnikovemu, ki je utrpel težke izgube. Okrog 1500 vojnih ujetnikov je bilo včeraj odpeljanih iz Bosne v notranjo državo.

"Okrog Przemysla vlada razmeren mir. Posadka pa je včeraj planila iz trdnjave in pognala sovražnika do višin pri .... (ime nečitno)."

Nemci slavijo Hindenburga.

London, 19. nov. — Nepričakovani in hudi udarec, s katerim je general von Hindenburg, ki se je bil s svojo armado umeknil od Varšave, zaustavil prodiranje ruskega središča, je najznamenitejše poročilo, ki je danes dospelo semkaj.

Okolnost, da je general von Hindenburg zadržal ruski pohod proti nemški meji, prizadel sovražniku hud poraz in preostanek prisilil k umiku, je vzbudila v Berlinu veliko veselje in napravila von Hindenburga za junaka dneva.

O nemškem umiku izpred Varšave so mnenja različna; vendar se utegne nemško središče izkazati prav tako vztrajno, kakor svoje dni središče zaveznikov pred Parizom. Videti je, kakor da so bili po nemški zagozdi na Poljskem sedaj Rusi potisnjeni nad 50 milj nazaj.

Ruski častnik o ruskem porazu.

Haag, 19. nov. — Neki ruski štabni častnik, ki je šel danes tu skozi, je imel o položaju na Poljskem, posebno glede zadnjega nemškega uspeha, povedati sledeče:

"Ruska armada na Poljskem je štela trikrat toliko konjištva nego nemška. To konjištvo je zasledovalo umikajoče se Nemce, in ko so se Nemci nenadoma ustavili, da pričnó sedaj odločno ofenzivo, ki je ugodno potekla, je bilo rusko konjištvo strto, kakor ptice selivke, ki se nahajajo v polnem poletu in prilete z glavo ob skalo.

"Med tem pa 1,600,000 mož broječa glavna ruska armada, ki ima edini namen, odločilno poraziti Avstrijce, nemoteno prodira proti Krakovu, dočim neki manjši oddelek oblega Przemysl.

"Odslej Rusi ne nameravajo iti čez Karpate, marveč hočejo slediti toku Odre in navaliti na Nemčijo čez Opolje, Vratislavo in Glogovo."

O zavzetju Valjeva.

Dunaj, 19. nov. — Poročevavec listu "Neue Freie Presse" poroča podrobnosti o zavzetju Valjeva v Srbiji. Avstrijci so v nedeljo prodirali v petih kolonah, tri izmed istih so imeli oddaljene na streljaj, toda napad se je nekoliko odlašal, ker so imela ostala moštva prehoditi težaven teren in niso mogla biti takoj na mestu. Ob 11. uri se je začel naskok. Dasi so se Srbi krepko in odločno upirali, niso bili kos hrabrosti Avstrijcev. Levo sovražno krilo se je kmalu začelo umikati in se je razmotalo. Desnemu krilu ni šlo bolje. Ostremu streljanju iz topov se ni moglo dolgo upirati, in ob 5. uri pod večer se je nahajal sovražnik že v polnem begu proti Arandjelovcu, opuščajoč topove, strelivo in proviant. Srbi niso utegnili razdejati svojih topov. Nad 6000 mož je bilo ujetih.

Odločilno bojevanje se pričenja.

Washington, D. C., 20. nov. — Kakor poroča danes v avstro-ogrsko poslaništvo iz Dunaja dospela brezžična brzojavka, so združene nemške in avstro-ogrske čete prisilile Ruse k bojevanju, ki se je razvilo ob celi fronti. Brzojavka se glasi:

"Naša kretanja so prisilila vso rusko bojno moč v bojevanje, ki se zdaj vrši ob celi fronti. Oddelek avstrijskih čet je včeraj ujel nadaljnjih 3000 Rusov."

Berlin upa na zmago.

Berlin, 20. nov. (Brezžično čez Sayville.) — Po mnenju v tukajšnjih vojaških krogih bode general von Hindenburg lahko kmalu naznanil odločilno zmago vkljub številni premoči ruski. Položaj ruskih armad se označa za neugoden zaradi kakovosti ozemlja, na katerem so bile prisiljene k boju, in zaradi pretesnega prostora za razvoj.

Dogodki na vzhodnem bojnem torišču so zdaj v ospredju javnega zanimanja.

Uspehi v Galiciji.

Brzojavke iz Dunaja naznanjajo v Galiciji pridobljene uspehe. Mesti Wieliczka in Tarnow sta bili zavzeti in okrog 7000 Rusov je bilo ujetih.

Iz Carigrada se naznanjajo nadaljnji turški vojni uspehi v bližini Azova, Salmasa in Zavatlara. Nadalje je rečeno, da se je nekaj vladnih upravnih področij v Port Saidu, Suezu in Ismailiji vsled gibanja med Arabci premestilo v štirideset ur od Kaira oddaljeno mesto Zagazig .

"Sveta vojna".

Berlin, 20. nov. (Brezžično čez Sayville.) — Časopisju so bila danes izročena za objavo med drugimi sledeča naznanila:

"V vseh delih Egipta je oklic šejkul-izlama k sveti vojni vzbudil največje navdušenje. Poglavar mohamedanske vere je stopil v zvezo z vsemi mohamedanskimi knezi v Aziji in Afriki ter od njih dobil zagotovilo, da bodo podpirali Turčijo v vojni proti zaveznikom, in prav posebno proti Angliji.

"Londonski 'Times' ceni izgube, ki so jih Rusi utrpeli v bitki pri Wloclaweku, na 40,000 do 50,000 mož. Avstrijci so zaplenili več težkih topov in osemnajst strojnih pušk.

"V Rimu kažeta 'Popolo Romano' in 'Preparazione' na to, da so Srbi popolnoma premagani in da se jim ni več mogoče posebno upirati.

"Po zadnjih poročilih iz turškega glavnega stana se razvijajo boji v Transkavkazu ugodno.

"Po poročilih iz Durbana, Južna Afrika, je tam zbranih kakih 3000 Burov prav blizu Bloemfonteina, in naskoka na mesto, čegar posadka šteje samo 500 mož, je pričakovati vsak hip."

Tri velike bitke.

London, 20. nov. — Dve veliki bitki, ki utegneta biti odločilni obe, se bijeta na Poljskem in tretja bitka skoraj enake važnosti se vrši na Vzhodnem Pruskem.

Izmed trojih bitk vzbuja največje zanimanje tista, ki je zdaj v polnem razvoju med rekama Vistulo in Warto, in v kateri so Rusi do nocoj baje deloma uspešni. Nemci so zbrali tamkaj najmanj 500,000 mož z namenom, da predro rusko linijo v tistem okraju.

Vremenske razmere, zmrzla zemlja in lega bojišča so v prid bitki, ki utegne biti tako odločilna, kakor ni bila še nobena, v sedanji vojni.

Obe stranki si prisvajata uspehe.

Druga bitka na Poljskem se vrši ob fronti Krakov-Czenstochowa, in Rusi in Nemci zatrjujejo, da se vrši zadovoljivo zanje. Berlin izjavlja, da se tamkaj vrši koncentričen ali istosreden napad na rusko središče. Nemške armade prihajajo od zapada in severozapada, dočim avstrijske čete prodirajo severno od Krakova. Petrograd pa pravi, da se ofenziva v zapadni Galiciji še nadaljuje in da je Krakov oblegan na treh straneh, tako da je samo ena proga železniške zveze odprta.

Na Vzhodnem Pruskem pa Rusi počasi prodirajo po ozemlju okrog Mazurskih jezer, ki je težko prehodno. V vzhodni Galiciji zasedajo Rusi prelaze čez Karpate.

Rus bombarduje turško luko.

Petrograd, čez London, 21. nov., 1. ura zj. — Sledeče uradno naznanilo iz glavnega stana kavkaške armade je bilo izdano nocoj:

"Ruske vojne ladje so dne 19. nov. bombardovale luko Khopo v turški Armeniji, kakih osemnajst milj jugozapadno od Batuma ob Črnem morju, odkoder so se Turki pripravljali na ofenzivo v smeri raznih prelazov v okrožju Začarek.

"Pristanske barake in carinarska hiša so bile razdejane, skladišče streliva razstreljeno in mesto zažgano."

Ogromne izgube.

Petrograd, 21. nov. — Ogromne izgube so bile prizadete avstrijsko-nemškim četam, ki so prodirale vzhodno med mestoma Kielce in Radom, in na vseh drugih točkah so ruske linije uspešno odbile poskuse sovražnikove, prodreti proti Varšavi, kakor poročajo semkaj nocoj.

Rusi so zdaj močno utrjeni ob železniški progi med mestoma Lowicz in Skiernewice. Ta del močno napada prva linija nemške armade.

Bojevanje se razvija.

Petrograd, 22. nov. — Nemška kolona med rekama Warta in Vistula obsega, kakor danes uradno poročajo iz Ruskega Poljskega, šest vojnih zborov in se razteza na daljavo petinpetdesetih milj. Reki preprečata zajetje ob strani, zato se vrši bojevanje naravnost v sprednjih napadih, v katerih so izgube na obeh straneh velike, a nobena stranka ni bila uspešna dosedaj.

Nemci, tako pravijo vojaški opazovalci, ne morejo prodreti dalje v tem okrožju, ker je ruska koncentracija, po zakesnitvi vsled slabih cest in pomanjkanja železnic, sedaj popolna.

Rusko uradno poročilo.

Sledeče uradno poročilo iz glavnega stana generalnega štaba je bilo izdano nocoj:

"Bojevanje med Vistulo in Warto se nadaljuje z veliko vztrajnostjo. Pridobili smo nekaj delnih uspehov.

"Boji ob fronti Czenstochowa-Krakov so dosedaj brez odločilnih izprememb. Ujeli smo 2,000 mož in zaplenili nekaj strojnih pušk.

"V Galiciji so Avstrijci zapustili Novy Sandec pod pritiskom naših čet."

Avstrijci ujeli 15,000 Rusov.

Dunaj, 22. nov. — Sledeče uradno naznanilo je bilo izdano tukaj danes:

"Mi in naš zaveznik nadaljujemo svoje napade uspešno na Ruskem Poljskem. Več protinapadov sovražnikovih je bilo odbitih. Dosedaj so avstro-ogrske čete ujele 15,000 Rusov.

"Važna bitka se vrši zapadno od Dunajeca in v Karpatih."

Nemci spet ogrožajo Varšavo.

London, 22. nov. — Z zaveso tajnosti so zagrnjene bitke med ruskimi in avstro-ogrskimi četami. Glavna stana obeh armad se zdaj omejujeta na najkrajša poročila glede vojskovanja, naznanjajoč samo, da se bojevanje vrši.

Novice iz neuradnih virov pa kažejo, da so Nemci prodrli dalje na Poljsko, nego se je poprej poročalo, in da je Varšava ogrožena v drugič. General von Hindenburgova armada je prodrla prav do linije Lowicz-Skierniewice, kar pomeni, da so Nemci zavzeli dve tretjini ozemlja do poljskega glavnega mesta, od katerega so zdaj oddaljeni samo štirideset milj.

Odločilno bojevanje.

Dalje južno na Poljskem pa sta bila nemška zaveznika baje odbita med mestoma Radom in Kielce.

Bitka na Vzhodnem Pruskem je videti izumrla, ali Rusi prodirajo dalje v Galiciji in se še bojujejo ob fronti Czenstochowa-Krakov.

Bitka na Poljskem, v smeri Lowicza, je najusodepolnejša, in dočim imajo Nemci največje zaupanje v generala von Hindenburga, izražajo vojaški opazovalci tukaj in v Petrogradu mnenje, da bo ruska premoč po številu prejkone odločilna, kakor je bila ob prvem nemškem naskoku na Varšavo.

Civilisti morajo iz Krakova.

Pariz, 22. nov. — Vojaški guverner avstrijske trdnjave Krakov je objavil ukrep, pravi brzojavka iz Rima Havas-agenturi, s katerim svari civiliste, da če ne zapuste mesta, bodo po naglem sodstvu ustreljeni. Brzojavka se glasi:

"Ker se civilno prebivavstvo v Krakovu ne pokori z zadostno točnostjo ukazu za zapustitev mesta, je vlada izdala svarilo, da bodo tisti, ki so počasni v poslušnosti, stavljeni pred vojno sodišče in usmrčeni."

Vsled te odredbe pristavlja brzojavka, je približno 50,000 Poljakov takoj pobegnilo na vse vetrove, tako da so pomnožili trpljenje galiških ubežnikov.

Z zapadnega bojišča.

London, 19. nov. — Ker je bil napad za napadom od strani nemške armade v Flandriji in Franciji brezuspešen, dovažajo Nemci več velikih topov v svrho, da z bombami in šrapneli izženejo britanske in francoske čete iz njihovih utrjenih postojank.

Tu mislijo, da je bil ta načrt sprejet, ker je mnogo nemških vojakov odšlo iz tega okrožja na vzhod pomagat zaustaviti prodirajoče Ruse.

Bojevanje v tem okrožju se vrši že petintrideset dni brez znatnega uspeha na tej ali oni strani.

Pariz, 19. nov. — Zadnje dnevno naznanilo pravi:

"Dan je bil prav posebno miren. Nič novega ni poročati."

Bordeaux, 19. nov. — Francoski predsednik Poincare je zaukazal danes z vladnim razglasom črtanje vseh Nemcev z imenika častne legije.

"Če francoska vlada," je rečeno v razglasu, "podeli inozemcu častno legijo, potem pomeni to ne le poedino odlikovanje dotične osebnosti, marveč tudi počastitev naroda, kateremu pripada."

G. Poincare zagotavlja, da "so Nemci z načinom svojega vojskovanja sistematično kršili vse mednarodnopravne določbe; okrutna in barbarska dejanja, katera so izvršili in ki jim v zgodovini človeštva ni enakih, da so odgovorna zato, da je bila Nemčija v očeh vsega omikanega sveta izobčena."

Nemci bombardujejo Ypres.

Pariz, 22. nov. — Nemci so danes hudo bombardovali Ypres z namenom, da izženejo iz mesta britanske čete.

Nemške čete, ki so zadnje dni ostale mirne, utegnejo v kratkem spet začeti odločno ofenzivo.

Turki koljejo kristjane.

Pariz, 22. nov. — Po brzojavkah iz Carigrada čez Atene je bil velik del turške posadke v Drenopolju prepeljan v Trebizond, azijska Turčija, kjer so vojaki plenili krščanske prodajalnice. Trije kristjani so bili usmrčeni.

Izgredi v mestu Mexico.

Aguas Calientes, Mehika, 22. nov. — Mesto Mexico je bilo zadnje dni prizorišče največjih izgredov izza desetdnevne strahovlade, ko je bil predsednik Madero oblegan v narodni palači.

Ker se Villova armada bliža mestu, so pričeli konstitucionalisti ali Carranzovi vojaki uprizarjati divje izgrede, vedoč, da bodo kmalu morali zapustiti mesto.

Gutierrez bo kmalu zavladal.

Washington, D. C., 21. nov. — Uradna naznanila, da je Carranza pripravljen izročiti začasno predsedstvo mehiško generalu Gutierrezu, in neuradna poročila, da bo Villa zapustil deželo, so danes osrečila vlado Združenih Držav. Predsednik Wilson in njegovi svetovavci so sedaj prepričani, da bo njihova politika "pozornega čakanja" (watchful waiting) kmalu obrodila sad.

Obenem z omenjenimi naznanili je prišla brzojavka od generala Gutierreza, ki naznanja nastop svoje vlade ter prosi za pripoznanje od Združenih Držav in umeknitev ameriških vojakov iz Vera Cruza. Novi predsednik je izjavil, da je dovolj močan za uradovanje brez resnih prestankov, in tudi, da dokaže svojo moč s tem, da bo ščitil vse tujce v Mehiki zdaj in v bodoče.

Generalu Gutierrezu se bo dalo zadosti časa, da izpolni svoje obljube, in če jih izpolni, ga bo vlada Z. D. uradno pripoznala za vladarja mehiškega.

ADMIRAL V. TIRPITZ, POMORSKI SVETOVAVEC CES. VILJEMA.

Mnogi vojni veščaki pravijo, da se bo sedanja evropska vojna poglavitno odločila na morju. Anglija, Francija, Rusija, Nemčija in Avstrija imajo svoje mornarice popolnoma pripravljene za odločilne pomorske bitke. Angleška mornarica je prva po velikosti in nemška druga med svetovnimi velevlastmi. Admiral von Tirpitz, eden največjih nemških pomorščakov, je eden najvažnejših mož v Nemčiji v sedanjih okoliščinah. On je napravil nemške načrte za pomorsko vojskovanje in je glavni svetovavec cesarja Viljema glede na stvari, ki se tičejo mornarice.

Predsednikov proglas o Zahvalnem dnevu.

Poudarja dejstvo, da Združene Države mirujejo, dočim se ostali svet vojskuje.

VABI LJUDSTVO K UDELEŽBI.

Bogu gre zahvala za vse prejete blagodarove.

Proglas predsednika Wilsona, s katerim določa četrtek, dan 26. novembra, za Zahvalni dan (Thanksgiving day), se glasi:

"Po predsedniku Združenih Držav ameriških. Proglas: Dolgo že je častit običaj našega ljudstva, da se v sadonosni jeseni vsakega leta obrne v slavitvi in zahvali do vsemogočega Boga za Njegove mnoge blagodare in milosti nam kot narodu. Leto, ki se zdaj bliža svojemu koncu izza poslednjega Zahvalnega dne, je bilo leto strahovanja vsled mogočnih vojnih sil in izprememb, ki so razburile svet, ali tudi leto posebnih blagodarov za nas.

Ohranili mir s častjo.

Dovoljeno nam je bilo, ohraniti mir s častjo ter nekoliko utešiti trpljenje in olajšati potrebe tistim, ki so v pomanjkanju. Vsled svojega lastnega miru in oblasti nad seboj smo letos v gotovi meri utrdili sklepe ter podprli nade in namene, pregnavši strah in stisko. Naše ljudstvo je gledalo na svoje lastno življenje kot narod z globljim umevanjem, polnejšo predstavo svojih odgovornosti, kakor tudi svojih blagodarov, in z bistrejšim pojmovanjem moralne in praktične važnosti tega, kar utegne doseči med narodi sveta.

Vojna odprla naše oči.

"Škodljivi učinki inozemske vojne na njihove lastne obrtne in trgovinske razmere so očividni Američanom, zato jasneje vidijo svojo medsebojno odvisnost in potrebo pomočnega sodelovanja, kakor malokdaj poprej. Doživeli smo veliko moralno izpodbudo. Našega ljudstva gorečnost za mir, njegovo resno usmiljenje in nesebično sočutje s tistimi, ki trpijo, njegova pripravljenost pomagati in misliti na potrebe drugih se je razodela ljudstvu samemu in vsemu svetu.

"Naši pridelki bodo hranili vse, ki potrebujejo hrane; našega ljudstva oblast nad seboj sredi najresnejših skrbi in težav ter stalnost in obilnost pripomočkov naše obrti in trgovine bodo služile drugim narodom, kakor našemu samemu.

Navaja otvoritev prekopa.

"Deželni business je založen s sredstvi in svetovna trgovina z novimi strujami in potmi. Panamski predor je bil otvorjen trgovini narodov. Obe ameriški celini sta se zvezali v tesnejše vezi prijateljstva. Nove poti mednarodne obrti so se napravile, ki bodo tudi nove poti za seznavanje, občevanje in medsebojno službo. Nikdar poprej ni bilo ljudstvo Združenih Držav v takem položaju za svojo lastno korist ali korist svojih sosedov, ali tako opremljeno, da služi sebi in človeštvu.

Vabi vse k udeležbi.

"Zatorej jaz, Woodrow Wilson, predsednik Združenih Držav ameriških s tem določam četrtek, 26. dan novembra za dan zahvale in molitve ter vabim ljudstvo po celi deželi, da prekine svoja navadna opravila ter v svojih domovanjih in hišah božjih zahvala vsemogočega Boga.

"V potrdbo tega sem se spodaj lastnoročno podpisal in sem dal pritisniti pečat Združenih Držav.

"Dano v mestu Washingtonu dne 28. oktobra v letu našega Gospoda tisočdevetstoinštirinajstem in neodvisnosti Združenih Držav ameriških stodevetintridesetem.

"WOODROW WILSON.

"Po predsedniku

"ROBERT LANSING,

poslujoči državni tajnik."

Amerikanski Slovenec

Ustanovljen l. 1891.

Prvi, največji in edini slovenski-katoliški list v Ameriki ter glasilo K. S. K. Jednote.

Izdaja ga vsaki Torek in petek Slovensko-Ameriška Tiskovna Družba Inkorp. l. 1899. v lastnem domu 1006 N. Chicago St. Joliet, Illinois.

Predsednik.....Anton Nemanich
Tajnik.....William Grahek
Blagajnik.....John Grahek
Urednik.....Rev. John Kranjec

Telefoni: Chicago in N. W 100.

Naročnina:
Za Združene države na leto.....$2.00
Za Združene države za pol let..$1.00
Za Evropo na leto.....$3.00
Za Evropo za pol leta.....$1.50
Za Evropo za četrt leta.....$1.00
PLAČUJE SE VNAPREJ.

Dopisi in denarne pošiljatve naj se pošiljajo na:
AMERIKANSKI SLOVENEC
Joliet, Illinois.

Pri spremembi bivališča prosimo naročnike, da nam natančno naznanijo POLEG NOVEGA TUDI STARI NASLOV.
Dopise in novice priobčujemo brezplačno; na poročila brez podpisa se ne oziramo.
Rokopisi se ne vračajo.

Cenik za oglase pošljemo na prošnjo.

AMERIKANSKI SLOVENEC
Established 1891.

Entered as second class matter March 11th, 1913, at the Post Office at Joliet, Ill., under the act of March 3rd, 1879.

The first, largest and only Slovenian Catholic Newspaper in America, and the Official Organ of the G. C. Slovenian Catholic Union.

Published Tuesdays and Fridays by the
SLOVENIC-AMERICAN PTG. CO.
Incorporated 1899.
Slovenic-American Bldg., Joliet, Ill.

Advertising rates sent on application.

Iz slovenskih naselbin.

Joliet, Ill., 23. nov. — Zahvalni dan (Thanksgiving day) je pred nami. Obhajali ga bomo v četrtek, dne 26. nov. Tozadevni proglas predsednika Wilsona prinašamo na prvi strani te št. A. S. Po vseh Združenih Državah ameriških se bo na Zahvalni dan izrekala vsemogočnemu Bogu zahvala za vse v zadnjem letu prejete blagodare. In teh je bilo tudi letos obilno v tej deželi. Letina je bogato obrodila, kakor malokatero leto poprej. Da pa vendar imamo tako zvane slabe čase, ki jih najbolj občutijo milijoni revnih delavcev, je v prvi vrsti kriva nesrečna vojna v Evropi. Vsa ameriška obrt in trgovina je v tako tesni zvezi z Evropo, da smo strašni pretres cele Evrope vsled vojne tako rekoč morali občutiti tudi tostran Atlantika. Slabe čase imamo, vendar ne tako slabih, kakor ljubi našinci v stari domovini, ki so "med bednimi najbednejši". Zato se jih spomnimo na letošnji naš Zahvalni dan prav posebno s tem, da jim pošljemo vsaj malo božično darilo in jim tako olajšamo bedo, če smo tudi sami v stiski, kajti z njihovo stisko se naša niti primerjati ne more. Zatorej se na Zahvalni dan spominjajte tudi svojcev!

— Č. g. John Kranjec, naš župnik, ostane še nekaj časa v bolnišnici sv. Jožefa, kamor je moral vsled revmatizma predaadnji petek. Sočutnih obiskovalcev ima gospod vsak dan vsepolno. Želimo skorajšnjega in popolnega okrevanja!

— Dodatek k oceni "Miklove Zale". V naglici smo zadnjič marsikaj prezrli, kar spada k popolni oceni tako lepe gledališke predstave, kakor jo je priredila vrla Dekliška M. D., predzadnjo nedeljo v Sternovi dvorani na korist naši novi župnijski šoli. Nekatere igralke in igralce smo premalo pohvalili, ali to ni naš najhujši pogrešek, saj je v tem oziru dovolj storilo slavno občinstvo, ki ima še zdaj bolne roke vsled gromkega ploskanja. Omeniti pa moramo umetnika, ki sicer ni nastopil kot igralec — dasi je izmed najboljših, kar jih imamo — a je vendar po svoje pripomogel vsem igralcem in igralkam do sijajne zmage. In to je naš frizerski mojster g. John Longflos. Kakor vselej, je tudi topot drage volje priskočil na pomoč igralskemu osobju s svojo lasničarsko umetnostjo ter oskrbel zlasti vse brke in brade, tako da so obrazi odgovarjali ulogam, kakor se je spodobilo. Zatorej čast, komur čast!

— "Naša kri." Vrlo kat. mlad. društvo "Danica" v Chicagi uprizori krasno igro "Naša kri" v četrtek, na Zahvalni dan v Narodni dvorani ob 18. cesti in Racine ave. Začetek ob 2. uri pop. Kdor utegne in ga veseli, naj gre pogledat.

— G. John Muc je te dni dobil žalostno poročilo iz stare domovine, da jes bil na vojski smrtno ranjen njegov brat Martin, posestnik v Križevski vasi pri Metliki, in je umrl 9. oktobra, star okoli 40 let. Doma je zapustil ženo, več nedorastlih otrok in starega, sivolasega očeta.

— Svarilo našim lovcem. Lovski warden Werner strogo nastopa proti vsem lovcem, ki kršijo lovske odredbe glede začasno prepovedanega lova po nekaterih farmah v severozapadnem delu okraja Will zaradi živinske kuge. So pa tudi farme, kjer je lov sploh zabranjen, ker se dotični farmarji pritožujejo, da jim napravljajo lovci preveč škode. Take farmarje treba prositi za dovoljenje, predno stopite na njihovo zemljo. Torej pazite, lovci!

— Zima. Sredi zadnjega tedna je pritisnil zimski mraz, tako da je padlo živo srebro na 10 stopinj pod ničlo. Le dobro, da še ni snega.

— "Prosperiteta se vrača v South Chicago skokoma," poroča današnja "The Chicago Daily Tribune". Davi je v southchicaški jeklarnici Illinois Steel-družbi spet dobilo delo 2,000 mož, ki so bili odslovljeni spomladi. Zaronala sta spet oddelka "rail mill No. 1" in "structural mill". Ampak na delo se sprejemajo samo prejšnji zaposlenci.

Joliet, Ill., 20. nov. — G. urednik A. S., ali kaj pridno berete Clevelandsko Ameriko? To Vam je listič, da mu ga ni para — v obrekovanju namreč. Vi se menda dosti ne zmenite, kaj piše o Vas in Vašem listu, ker poznate naše žalostne časnikarske razmere v Ameriki in posebno g. urednika pri Clevelandski Ameriki, kateri napada vsakega, ki ne pleše po njegovem pisku. Vam se pač ne zdi vredno odgovoriti na vsako psovko, ki jo izbruhne in "izstreli" proti Vam v sovraštvu do Avstrije prosluli Lojzek iz Clevelanda. Vi menda odgovarjate takim "streličarjem" samo s pomilovalnim nasmehom, ali ne? Prav imate.

Tudi jaz bi najrajši molčal ali se smejal, kajti tudi mene jemlje slavna Clevelandska Amerika na piko. Kakor veste, smo ji skoro vsi Jolietčanje obtičali v želodcu, da nas kar ne more in ne more prebaviti. Posebno mene podpisanega ima rada, odkar ve, da sem kot rojen koroški Slovenec ponosen na Avstrijo, v kateri je tekla moja zibel.

V št. 92. C. A. se zaletava vame neki Anžicelj iz Osolnika v dopisu o neki krstiji, kjer se je baje nabiralo za najbednejše med bednimi v stari domovini, a brez uspeha. Jaz nisem bil zraven; a če bi bil zraven, bi gotovo dal, če je pobiral kak — trezen mož, kajti pijancu jaz ne zaupam niti vinarja.

V št. 87. C. A. pa me je blagovolil sam urednik smešiti z "Oesterajharjem", zato ker se spominjam svoje rojstne domovine z ljubeznijo in ne s sovraštvom, kakor on, in ker sem zato odpoveda! Cl. A., katera neprestano psuje Avstrijo in zmerja cesarja s sivcem. Ker torej Clevelandske Amerike več ne maram, me g. urednik smeši! Ali je to moško? Ali je to gentlemansko? Pa vendar ni g. Lojzek v sorodstvu z Bušmani, Hotentoti ali Culukafri?! Na svetu je vse mogoče.

Pozdravljam vse naročnike in naročnice Am. Slovenca!

George Cesar,
1305 Center St., Joliet, Ill.

Chicago, Ill., 19. nov. — Cenjeno uredništvo "Am. Slov."! Prosim nekoliko prostora v cenj. listu! Dolžnost me veže, da se v imenu vseh udeležencev iskreno zahvalim Dekliški Marijini Družbi v Jolietu. Kakor vsem čitateljem znano iz "Am. Slov." je Dekliška Marijina Družba uprizorila krasno predstavo "Miklovo Zalo", zadnjo nedeljo, dne 15. t. m. Kakor vneti za dramatiko, se je tudi več članov dr. "Danice" udeležilo predstave. Predstava se je izigrala v splošno zadovoljnost. Naj omenim ,da "Miklova Zala" potrebuje velik oder z veliko scenerijo, kar je pa žal po naših dvoranah nemogoče. Igralci so pogodili svoje uloge povoljno, posebno priznanje zaslužijo igralke; smelo trdim, da so bile vse prav dobre, posebno pa Almira, ki je tako izvrstno igrala svojo ulogo, da kaj boljšega sploh ni mogoče pričakovati. Tudi moški so svoje uloge ugodno rešili, za kar zaslužijo vse priznanje. Še enkrat lepa hvala za prijazni sprejem in okusno večerjo, s katero smo naše želodce prav zadovoljno pozdravili. Obljubimo pa, da bomo vašo dobrovoljnost bratsko vrnili na Zahvalni dan pri naši predstavi "Naša kri", za katero se vrli Jolietčani tudi zanimajo. Igra se bode pričela točno ob 2. uri pop .v "Narodni dvorani", 18. cesta in Racine Ave (Centre). Torej lepa hvala in na veselo svidenje na Zahvalni dan v Chicagi!

Frank Mravlja.

Cleveland, Ohio, 16. nov. — Slavno uredništvo Am. Slovenca! Ker je že minulo dvanajst let, odkar čitam Amerikanskega Slovenca ,torej sem uverjen, da pride moj dopis na dan. Ali moram reči, da najrajši čitam vaš list in zraven tudi mesečnik Ave Maria. In to sta moja lista, katera bi priporočal vsakemu, kdor se čuti še katoličana. Poglejmo list, kot je vaš: kake zanimive dopise prinaša iz stare domovine. Kako hrabri so naši vojaki Slovenci. Torej moram reči: Živela Avstrija! Pa kako ne bi rekel to, saj za božjo voljo, saj smo vsi odtam prišli in nikakor ni nas Avstrija pognala, kot govorijo tukajšnji "tebiničmeniči". Tako jih jaz imenujem. Ne bom rekel "socialisti", čemu bi se lagal pred svetom, ko še noben ne ve, kaj je socializem. No hujskati pa znajo in mislijo, če v cerkev ne gre, pa je socialist; če dela nima, je tudi socialist; če pride v gostilno in vidi, da si je gostilničar nekaj privarčeval ali mogoče ima "haus" ali dva, reče mu: zakaj imaš ti, zakaj nimam jaz? Pa mu še zlodja reče: ej ti, daj meni en "haus" ali polovico premoženja. In če dela tak človek, mu ni všeč, kadar ima kaj novaca, mu kar kričijo po žepu in težka glava, o jojmene, in drugi dan je cerkev kriva, duhovni so krivi in pa zraven tega pa tudi nikelna ne da. Oh ja, vi tebiničmeniči, kdaj pride vaša enakopravnost? Živela Avstrija! Lojze pa za Ruse piše, pa aretiran je bil; Zavertnik in Konda za Ruse pišejo in Srbe, Slovenci jih pa "fotrajo". Kaj ni resnica, Lojze in vi tebiničmeniči, "bizmus je bizmus", če se prav za zvonom leži, kadar ni kaj dela. Tako delajo v Chicagi pri Proletarcu in pri Kondatu; kar za mašino se vleže, pa cigareto puši kot Turčin in čakajo kot jastrebi, kdaj bodo udarili po Avstriji, po veri in duhovnikih. Živela Avstrija! Ti Lojze, nekaj bi te vprašal: Koliko Rusov ali Srbov bere tvojo budalost? Malo malo. In zraven pa še važnejše vprašanje: Koliko pa tukajšnjih temperenčnikov bere tvoj list? Nič, kaj ne, in ti si jim tiskal brošure, pa še prosil si jih. Kaj ni resnica, da si v slovenskem jeziku tiskal proti salonom in še ti te podpirajo. Ali si ti mož, ali te ni sram? Mogoče, ko greš samo za denar. Kaj porečeš ti, gostilničar, in ti, pivec, kateri si privoščiš kozarec pive? In to je oseba, ki v javnost daje nam Slovencem, ko ne bi smel biti eden med nami zoper poštene gostilne! In ti, Lojze, pa da tolar vidiš, si ves zmešan, ne veš, kaj delaš, ne vidiš pred sabo. In kaj tacega se ne bi smelo goditi med nami za noben denar ne. No, pa Lojze misli mogoče, da ne vemo, kaj se dela. Oja, vse počasi pride. In ako bi naša duhovščina kaj zakrivila proti gostilnam, največje črke bi si spo sodil, da bi sramotil duhovnike, kakor zna od nekaj. Seveda sedaj so mu vsi ahasverji na ponudbo, pa saj ni nič ž njimi. Zadnjič je bil Kristan tukaj. Tukaj je govoril, kako jo je popihal v Ameriko zato, ker so v Avstriji vse take liste, kot ga je oni izdajal, zaprli. Oh kako je Avstrija prav storila — živela! Kristan pa nas ne bo učil. Kaj "greenhorn" nas bo učil? Pojte no, potem bo pa že slaba. O ti šmentana ljubljanska srajca! Kristan, ti si slab govornik. Kaj pa Narodni dom? Bo kmalu dosti denarja? Precej je že dolgo, kar je bila konvencija. Vse je nekaj tiho, slabi časi so, no pa vseeno neke sufragete pobirajo pri društvih po 10c. Slaba je, slaba, po 10c ne bo nič, stroški so že, načrt je že; kadar se bo nekaj denarja nabralo, se bo pa Sokolom dalo, da bo Sokolski dom, kaj ne? Kaj nisem bil na seji pri nekem društvu, ko je nekdo prinesel pismo in bral vaš načrt in tako bogati da pa ne da nič. Nove cerkve nam je najprej treba. Kakor je šola zrastla velika, prostorna, tako bode cerkev. Dvoran imamo dosti: Knausova, John Grdina ima dvorano z več prostori, Josip Birk ima dvorano, in zraven so pa še šolske dvorane, in kaj hočemo še več! Ampak druzega nam je potreba, posebno ob volitvah, da dobimo moža, da nas bo zastopal pri druzih narodih, da ne bomo zmerom druge volili, da bomo našega rojaka Slovenca, da se bomo pokazali, koliko nas je in kdo da smo mi, kot smo se zadnjo nedeljo pri korakanju, da smo pokazali, da mo katoliški Slovenci. Pač pa moram reči: boljše bo pa tudi menda enkrat, da ne bomo po tri ali štiri dni delali, kot sedaj, ko je tako dolgčas doma.

Pozdrav vsem naročnikom Am. Sl. in kdor ga nima, naj se naroči, kajti še dosti dopisov bo iz Clevelanda.

12leten naročnik.

Mt. Vernon, Ill., 19. nov. — Cenjeni g. urednik! Dovolite mi malo prostora za moj skromni dopis. Zmiraj pazno pregledam v listu A. S., če se bo kedo oglasil iz tega kraja v južnem Illinoisu, ali zastonj, ga ni, da bi kaj poročal, pa saj skoro nimajo kaj, ko je skoro povsod enako. Dela se le prav malo, v več krajih sploh nič, tako da je brezposelnih "pečlarjev" zmiraj dosti pod kakim mostom. Res škoda, da ne morejo v stari kraj, saj tukaj nimajo dela.

V G. N. št. 286 sem čitala, kako je g. Gram psoval s hlapci tiste Slovence, ki so bili voljni iti v stari kraj se vojskovat. Jaz pa tako mislim, da nobeden tistih rojakov se ni zglasil, kateremu se tukaj dobro godi, tako kot Gramu in še več je takih. Tisti tisoči Slovencev morebiti že več mesecev nimajo ne dela in ne jesti. G. Gram pravi: "Prokleta Avstrija, nam ni dala žgancev pa zelja." Jaz pa mislim, da v Avstriji ni nikoli tako slabo, da bi moški ne mogel eno krono zaslužiti in hrano na dan, tukaj v Ameriki je pa velikokrat tako slabo, da tudi pol dolarja ne zasluži. Meni se zelo čudno vidi, ko eni tako kričijo čez Avstrijo, pa nobeden ne pove, pod katero vlado se ljudem bolje godi? Jaz mislim, da pod nobeno, zato ker je vsacega naroda veliko v Ameriki: ko bi se jim dobro godilo doma, bi gotovo ne šli; posebno Francozi, ki imajo vendar republiko, pa jim menda tudi ne da žgancev in zelja, da morajo iti kot Avstrijci izpod "gnile" vlade. To so čudne reči. Zdaj ko se vse navskriž tepejo, ti amerikanski magnati pa tako "fajn" znajo izkoristiti to evropsko vojno. Živila so tako draga, da komaj človek izhaja. Dela pa tako malo! To bodo še slabi časi za nas. Pa Bog bode že pomagal, da bodemo potrpeli, dokler zopet pridejo boljši časi.

Pozdrav vsem čitateljem A. S.! Tebi, list, pa veliko naročnikov.

Naročnica.

Rock Springs, Wyo., 14. nov.—Prosim Vas, g. urednik, da odstopite malo prostora v predalih našega cenjenega lista A. Sl., ker že dolgo ni bilo nobenega dopisa v tem listu iz našega kraja, tako da že bi res kmalu mislili, da smo vsi sami socialisti postali. Pa temu ni tako. To so pa pokazale splošne volitve dne 3. nov., ker tudi en kandidat socialistične stranke ni bil izvoljen. Ali kar se pa tiče social. kluba, pa dobro napreduje, tako se pohvali neka kl. članica, drugače se pa ne vidi posebni napredek. Hm, toliko pa vseeno, da jim ni treba v cerkev k maši hoditi. Otroke bojo kar sami krstili in seveda tudi imenovali, najbrže "sivec, plavec, armenec" i. t. d. Pa če prav tako narede vse soc. kl. žene, kar jih je, da imajo otroke, kljub temu bo naš Tone še zmirom lahko rdeč, ker dela in delavec je navadno rdeč, postopavec soc. pa vedno zelen. — Za cerkev, kakor navadno, so dali socialisti le malo, pa zato vseeno imamo svojo cerkev. Pa ni bilo treba vseh društvenih blagajn opuliti, kakor so se opulile za Slovenski dom. Svetujem rojakom, kjer mislijo graditi kakšen dom, da naj popreje spravijo toliko premoženja skupaj, da bodo lahko plačali, kadar bodo kaj postavili. Brez kapitala ,kateri bi moral biti, smo tukaj delali, sedaj smo pa v velikih finančnih stiskah. Od dvorane moramo plačevati petkrat toliko, kakor smo popred. Dali smo vsi od 5 dolarjev do 25; lastnik stare dvorane je daroval sam 50 dolarjev, pa je treba še večni naklad, ko moramo še tisočake obrestovati, tako da smo nad našim S. D. obupali najbolj zanj vneti možje. Govorilo se je, da bo slovenski dom za izobrazbo Slovencev, da se bo negoval materni jezik, sploh slovensko narodnost. Zdaj vse to ni res. Bilo je septembra 7., ko je bil delavski praznik. Vsaki narod je imel svoj prostor plačan od unijske blagajne za veselico, bodisi že plesno ali kar že posameznim narodom bolj dopade. Le mi Slovenci nismo imeli v svojem Sl. domu slovenskega veselja: nekaj je po angleško, nekaj po italijansko, nekaj po socialistovsko, samo po slovensko nič. Le denar je dober od Slovenca, drugače se pa jim ne znaš prav obrniti. Gotovo je, da jo socialisti vsepovsod zavozijo, pa so jo tudi tukaj. Poštene može se poprej ni poslušalo; če je kateri prav svetoval, je bil le "nasprotnik" in "sovražnik" sl. naroda.

S srčnim pozdravom naročnikom A. Sl. in cenj. uredništvu.

Naročnik.

Bolečine in krči v želodcu.

"Cenjeni: — Naznanjam Vam, kako je Severov Želodčni Grenčec učinkoval. Trpel sem vsled bolečin in krčev v želodcu in Vaš Želodčni Grenčec mi je pomagal." Frank Kolar, Montgomery, Minn. — Taka pisma vedno prejemamo: so dokazi zdravilne vrednosti Severovega Želodčnega Grenčeca (Severa's Stomach Bitters) kot tonično, krepčalno in slast povspeševalno sredstvo. En popitek zdaj pa zdaj Vam bo dobro storil in naredil vašo slast dobro. Priporoča se zoper zapeko, slabo prebavo, ponavljajočo mrzlico in kot tonika za okrevance, stare in slabotne ljudi. Cena 50 centov in $1.00. Vprašajte za Severovega. Vaš lekarnar ga ima naprodaj, ako ne, naročite ga od nas. W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Iowa. — Adv. Tues. Nov.

Premalo slano.

Gost: "Gospod krčmar! Kako je to, da je pri vas vsaka jed premalo slana?"
Krčmar: "Tako? — No, bo pa račun bolj slan!"

POZOR, ROJAKINJE!

Ali veste, kje je dobiti najboljše meso po najnižji ceni? Gotovo! V mesnici

J. & A. Pasderta

se dobijo najboljše sveže in prekajene klobase in najokusnejše meso Vse po najnižji ceni. Pridite torej in poskusite naše meso.

Nizke cene in dobra postrežba naše geslo.

Ne pozabite torej obiskati nas v našej mesnici in groceriji na voglu Broadway and Granite Streets.

Chic. Phone 2768. N. W. Phone 1113.

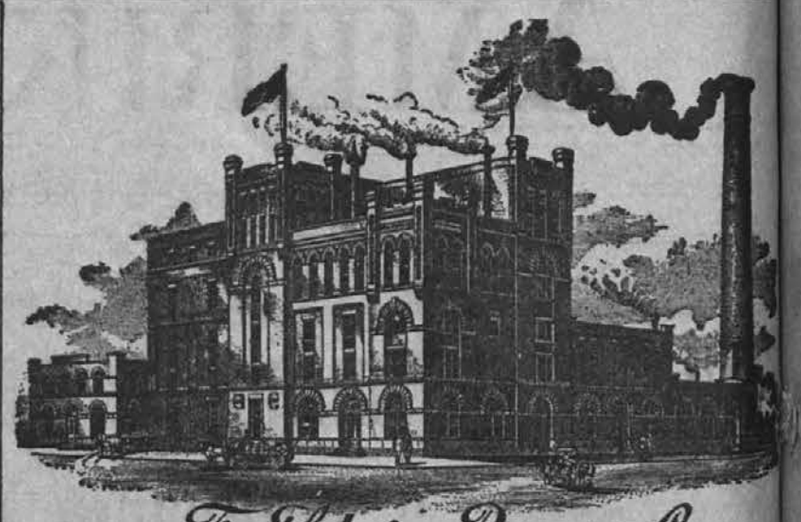

Fred Sehring Brewing Co.
JOLIET, ILL.

PIVO V STEKLENICAH.

Cor. Scott and Clay Sts. Both Telephones 26. JOLIET, ILLINOIS

Union Coal & Transfer Co
515 CASS STREET, JOLIET, ILL.
Piano and Furniture Moving.
Chicago tel. 4313. Northwestern tel. 4

Buchanan-Daley Co
Desplaines and Allen Sts. JOLIET, ILLINOIS

Les za Stavbe in Premog
Največja zaloga v mestu
PREDNO NAROČITE DOBITE NAŠO CENO
TELEFONI 597
Square Deal Vsakemu

Prvi in edini slovenski pogrebniški zavod
Ustanovljen 1898

Anton Nemanich in Sin
1002 N. Chicago Street
Konjušniica na 205-207 Ohio St., Joliet, Ill.
Priporoča slavnemu občinstvu svoj zavod, ki je eden največjih v mestu; ima lastno zasebno ambulanco, ki je najlepša v Jolietu in mrtvaške vozove in kočije.
Na pozive se posluži vsak čas ponoči in podnevu.
Kadar rabite kaj v naši stroki se oglasite ali telefonajte. Chicago tel. 2575 in N. W. 344.
Naši kočijaži in vsi delavci so Slovenc

Jadranska Banka
Popolnoma vplačena glavnica 8,000,000 kron. Prihranki 780,000 kron.
Glavni urad: TRST.
Podružnice na Dunaju, Dubrovniku, Kotoru, Ljubljani, Metkoviću, Opatiji, Šibeniku, Spljetu in Zadru.

Priporoča se za vse bančne posle.

Sprejema denarne vloge in jih obrestuje, kupuje in prodaje vrednostnostne papirje in daje informacije vseh vrst.
Prevzemlje menjice, dokumente in tirjatve za Avstro-Ogrsko, Bosno in Hercegovino, Albanijo, Črno goro, Grško, Rumunijo, Srbijo, Turčijo i. t. d. — BRZOJAVNI NASLOV: JADRANSKA.

IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

— Rusini v Belikrajini. V Dragatušu sta bila krščena dne 17. okt. dva mala Rusinčka, ki sta bila rojena 12. oziroma 13. oktobra t. l. tudi v Dragatušu na hiši štev. 23. Nista dvojčka, pač pa soseda iz kraja Korovniki pri Przemyslu. Oba, Peter Darmobit in Peter Ščibivolk imata očete v vojski. Vseh skup je v Dragatušu zdaj ravno 16 oseb iz Galicije. 3 možje, tri žene in deset otrok, izmed katerih je najstarejši komaj pet let star. Naši ljudje so jim nanosili zelo veliko raznega živeža, saj so pa res usmiljenja vredni reveži!

— Svetnik Janez Gerčar v Dobu umrl. Dne 22. oktobra ob 5. uri popoldne je umrl g. svetnik in župnik Janez Gerčar. Pokojni je bil rojen dne 19. avgusta 1842 v Vrhpoljah v sosedni župniji Brdo. V mašnika je bil posvečen dne 31. julija 1866. Eno leto je bil semeniški duhovnik, potem pa je knezoškofu Jerneju Vidmarju, kjer je ostal do njegove preselitve v Kranj. Nato je prišel za njim v Kranj za kaplana. Tu je bil večkrat tudi suplent za verouk, na takratni nižji gimnaziji. Leta 1890. je dobil župnijo Dob, katero je vodil do svoje smrti. Letošnje leto, zlasti od posta sem, je rajni gospod čezdaljebolj hiral. Šel je iskat zdravja v Leonišče, pa ga ni našel; maševal je še na dan svoje smrti. Popoldne krog 3. ure je šel zadnjič v cerkev. Vsled slabosti jo je hitro zapustil, šel domov, vrhu stopnic je v omotico padel in ta padec je pospešil njegovo smrt. Prejel je še sv. zakramente za umirajoče in kmalu nato izdihnil. Pokojnik je bil izredno nadarjen, zlasti sv. pismo je poznal ko malokdo.

— V ruskem vjetništvu so: Visokošolec Zalokar iz Metlike in Anton Gornik iz Grabrovca. Zadnje poročilo je došlo iz Kijeva. Strokovni učitelj g. Zdoljšek, ki je tudi v ruskem vjetništvu, je pisal nazadnje iz Saratova ob Volgi. Ljubljančan Frid. Kren je pisal svojim staršem iz Fare, ki se nahaja v Sibiriji med mestom Omsk in Tobolsk na reki Irtiš. Zadet je bil od krogle v pljuča, sedaj se mu pa zdravje že boljša. Pogrešani četovodja Rudolf Krulc od 17. p. p., 3 komp. se je oglasil iz Rusije, vozil se je proti Sibiriji in se mu še precej dobro godi. Za njim je vjet tudi Sedej, četovodja istega polka in komp. Pismo je k nam rabilo 6 tednov. — Ruski vjetnik je tudi Lovro Klemenčič, enoletni prostovoljec pri 27. dom. p. p. Piše svoji materi, da je živ in še precej zdrav. Živi v guberniji Tonesk v mestu Bernaul v Sibiriji. Odposlal je dopisnico 24. septembra, a došla je šele 22. oktobra. Hodila je skoraj en mesec. Imeli so ga že za mrtvega Tako se bo še marsikdo oglasil. Le ne obupati!

— V seznamu izgub št. 33 se med drugimi nahajajo tudi sledeči: Poročnik Gogola Janez, 4. bos. herc. p., ranjen; stotnik Krainz Edvard, 84. pp., mrtev; kadet Kranjec Ferdinand, 22. pp., ranjen; poročnik Novak Pavel, 4. bos. herc. p., mrtev; kadet Prischnig Roman, polj. havb. p., iz Radgone, ranjen; Gorišek Martin, 7. polj. top. p., ranjen; Kovač Franc, 8. lov. bat., ranjen; Krauser Janez, 7. polj. top. p., ranjen; List Jožef, 7. polj. top. p.; ranjen; Majdič Janez, 7. polj. top. p., ranjen; Marold Franc, 9. polj. top. p., ranjen; Maver Andrej, 8. lov. bat., ranjen; Mischelin Franc, 9. polj. top. p., ranjen; Mlakar Jožef, 3. gorski top. p., iz Rudnika pri Ljubljani, ranjen; Obiltschnig Mihael, 8. lov. bat., ranjen; Papež Vinko, 9. polj. top. p., ranjen; Pernat Alojzij, 7. polj. top. p., mrtev; Petrovič Janez, 8. lov. bat., ranjen; Planinšek Blaž, 8. lov. bat., ranjen; Poeschl Jožef, 7. polj. top. p., ranjen; Premerl Alojzij, 7. polj. top. p., ranjen; Rakovec Jakob, 8. lov. bat., ranjen; Sagerschnig Anton, 8. lov. bat., ranjen; Skerbic Jožef, 8. lov. bat., ranjen; Smrekar Anton, 7. polj. top. p., ranjen; Sokol Adolf, 8. lov. bat., ranjen; Spindler Janez, 9. polj. top. p., iz Radgone, ranjen; Stendler Franc, 3. gorski top. p., iz Trbovelj, ranjen; Strukl Luka, 8. lov. bat., ranjen; Terček Franc, 8. lov. bat., mrtev; Toukar Karel, 9. polj. top. p., iz Sv. Florijana pri Gorici, ranjen; Trattnig Anton, 8. lov. bat., ranjen; Vehovec Martin, 8. lov. bat., ranjen; Žnidaršič Janez, 8. lov. bat., ranjen; Žniderščič Anton, 8. lov. bat., ranjen.

— K sedanjim črnovojniškim naborom. Črnovojniški nabori letnikov 1878—1890 se niso vršili samo v Ljubljani, marveč v vseh mestih, kjer je sedež okrajnega glavarstva.

— O junaški smrti stotnika Arturja Schmida 17. pešpolka pripovedujejo ranjenci, 17. pešpolka pripovedujejo ranjenci, ki so bili v onem boju navzoči, to-le: Dne 26. avgusta proti 8. uri zvečer se je začel umikati oddelek 300 mož 17. pešpolka s stotniki Schmidom, Gresslom in Canisiusom, kadetom Schollmayerjem kot zastavonošem, kadetom Haugerjem in enoletnim prostovoljcem Hollom; poveljnik je bil Schmid. Šli v smeri proti Przemyslanom. Pot, ki je bila na dogodkih sploh izredno bogata, jih je proti pol 11. uri ponoči ob gosti temi vodila skozi dolgo vas. Sprednji konec oddelka, kjer je bil stotnik Schmid, je ravno dospel na konec vasi, ko se je začulo peketanje skokoma dirjajočih konj. Čeprav se v gosti temi ni prav nič videlo, ni moglo biti nobenega dvoma o tem, da se skuša kak kozaški oddelek pretolči skozi. Čreda je v najostrejšem diru drvila mimo oddelka. Ob tej priliki se je na obeh straneh živahno streljalo. Ob ognju strelov so še videli stotnika Schmida stati visoko vzravnanega in streljati iz revolverja. Ves dogodek je trajal komaj nekaj hipov, nakar je streljanje potihnilo. Klicali so stotnika Schmida, toda ta se ni več oglasil. Začeli so ga iskati in ga našli napol sedečega na grmu ob cesti, kamor se je bil smrtno zadet zgrudil. Kadet Hauger je dognal, da mu je še parkrat utripnilo srce, toda rana je bila absolutno smrtna — predrla tilnik. Zavest je nedvomno izgubil koj prvi hip. Pri mrtvem Schmidu so našli oporoko, v kateri določa, naj se najbližnjemu županu izplača 60 kron, da mu preskrbi krsto in pokop. To zadnjo željo so mu tovariši izpolnili; bilo je krog 2. ure po polnoči, ko so zbobnali kvišku občinskega predstojnika, ki je nalogo prevzel in izročil pobotnico o prejetih 60 kronah.

— Na južnem bojišču so bili ranjeni: Martin Babič iz Trebnjega (v roko in desno nogo); korporal Alojzij Zakrajšek (v levo roko); Ivan Rošt iz Ljubljane (v roko). Četovodja Viktor Rus je obolel na revmatizmu.

— "Mrtvi" se oglašajo. V uradnem izkazu je bil proglašen mrtvim Franc Andoljšek, vojak 17. pešpolka iz Kompolj dobrepoljske fare. Opravila se je zanj osmina in orožništvo je po nalogu glavarstva poizvedovalo glede preskrbe njegove družine. 20. okt. je pa pisal ženi iz Rusije, kjer se nahaja v bolnišnici. Dobil je bil več krogelj. Drugo pismo je pisal sosedu, katerega prosi, naj mu oskrbuje čebele. Bog daj, da bi se še več "mrtvih" oglasilo!

— Na severnem bojišču je bil 11. okt. ranjen uradnik "Zadružne zveze" g. Peter Modic. Ranjen je bil od šrapnela v levo koleno. Leži v bolnišnici v Przemyslu.

— Odlikovanja. Red železe krone tretjega razreda z vojno dekoracijo je podeljen podpolkovniku Kolomanu pl. Vojnovichu dežel. bramb. polka št. 27, vojaški zaslužni križ z vojno dekoracijo stotnikoma istega polka Fr. Dobnik in Viktorju Langer, najvišje priznanje in bronasta vojaška zaslužna svetinja na traku vojaškega zaslužnega križa je podeljena nadporočniku Juliju Ringel, stotniku Jožefu Rus 27. dež. bramb. polka in stotniku Francu Zwirn 26. dež. bramb. polka. 6. armadno poveljstvo je pohvalilo nadporočnika Milana Zelenika 27. pešpolka, ki je priđeljen generalnemu štabu.

— Kako piše slovenski junak svoji materi pred svojo smrtjo. Na severnem bojišču padli poročnik Rihard Bezek je svoji materi nekaj dni pred svojo smrtjo pisal: "Draga mama! Kakor vse kaže, pride v najkrajšem času do krvavega boja. Šlo se bo na življenje in smrt, za zmago domovine. Moja usoda je že odločena. Kot častnik sem v prvi vrsti poklican služiti domovini in dajati dober zgled moštvu, zakaj v častnika upira vsak vojak svoje oči, ne misli nič, dela in izvrši slepo, kar se mu zapove... Jutri je naš odločilni dan; jutri pokažemo, da znamo ali premagati sovražnika, ali pa umreti za domovino na polju časti. V prvem slučaju se vidimo zdravi, v drugem pa ne žaluj po meni, ampak bodi ponosna, da je Tvoj sin kot častnik padel za domovino, hrabro se boreč. To naj bo Tvoj ponos! Po končani vojni naj kupi brat Etbin veliko detajlno knjigo o vojni in naj jo študira. Kje in kdaj sem padel, se bo že tudi izvedelo... Od svoje izvoljenke sem se tudi poslovil. Zadnje pozdrave in poljube na Tebe in Etbina Tebe ljubeči sin Rihard."

— Vest o stotniku Viktorju Andrejki. Pred nekaj časa se je razširila vest, da je padel stotnik generalnega štaba Viktor Andrejka na bojnem polju. Neki njegov prijatelj na Reki je dobil med tem dopisnico, na kateri mu poroča, da je slišal za vesti o svoji smrti, ali do sedaj na veselje še niso resnične.

— Padel je na severnem bojišču Ciril Domicelj dne 8. septembra, rojen v Zagorju na Pivki, brat okrajnega glavarja v Črnomlju. — Sluga Mestne hranilnice Rak je pisal v Ljubljano, da je na južnem bojišču padel ptujski odvetnik dr. Tone Gosak. Druge vesti pa zopet trdijo, da je le ranjen.

— Od prvega boja na severnem bojišču pogrešani g. Maks Dachs, sin ljubljanskega posestnika in gostilničarja, o katerem se je splošno govorilo, da je mrtev in je vsled teh govoric oče izgubil že skoro vse upanje, da bi kdaj še videl živega svojega sina, je te dni pisal očetu iz ruskega vjetništva. Pismo je oddano v Kremenčuku ter pravi, da so Rusi ranjence, ki so ležali v neki bolnišnici v Galiciji, odvedli s seboj.

— Iz Kranja poročajo: Rusinska duhovnika, ki stanujeta v Kranju, sta mestni katehet g. Mokij Wasylkiewič in stolni vikar g. Ivan Bilek iz Premysla, katerega oblegajo Rusi. Službo božjo opravljata po grškem obredu v staroslovenskem jeziku.

— V ruskem ujetništvu je nadporočnik Janko Bedenk iz Kranja, sin trgovca in gostilničarja g. Ivana Bedenka. Nadporočnik je ranjen ležal v Lvovu; ko so Rusi zasedli mesto, so ga poslali v Moskvo, kjer se dobro počuti.

— Dolgo časa pogrešani se je javil. Stavec g. Trček, o katerem dolgo časa ni bilo nobene vesti in se je mnogo govorilo, da je padel, je te dni pisal soprogi iz ruskega vojnega ujetništva. Tudi ta slučaj kaže, da se z vprašanji po listi o pogrešanih nič ne doseže in da je treba mirno potrpeti in počakati.

— "Tudi "mrtvi" se oživljajo. V izkazih izgub je med mrtvimi tudi Albin Kramar, četovodja pri 17. pešpolku. Tudi mi smo to ponatisnili. Sedaj se je pa "mrtvi" četovodja Albin Kramar oglasil s pismom iz Rusije. Ranjen je bil v levo nogo, a upa da bo okreval. Pismo je prispelo po posredovanju "Rdečega križa", kar kaže pečat na omotu.

— Vodiška Johanca pričela zopet slepariti. Dne 20. okt. zglasila se je pri vratarju ljubljanske deželnosodne jetnišnice zloglasna Johana Jerovšek ter zahtevala, da ji pokliče neko v zaporu se nahajajočo osebo ženskega oddelka. Pripovedovala je, da pride iz severnega bojišča v Galiciji, ker je sodelovala pri usmiljenkah, katerih je bilo 2000 ter bila tam skozi vrat prestreljena. V verodostojnost tega je imela glavo in vrat zavit. Pravila je, da vse to, kar listi pišejo iz tamošnjega bojišča, n eodgovarja resnici, ker se tam dogajajo "grozne reči". V njenem spremstvu se je nahajalo neko drugo dekle, ki je na vprašanje nekega navzočega sodnega uslužbenca, če je bila Johanca res v Galiciji za usmiljenko ,tega začudeno gledala, nato po odgovorila: "O ti grdoba, kako laže, nikjer drugje ni bila kakor cel čas v Repnjah." — Ko je dotični gospod Johanco okregal, mu je dala par pikrih odgovorov, nakar jo je hitro odkurila. Pripomni se, da ob času, ko se je nahajala Johnca v jetnišnici, je bila v bolnici na vratu operirana, kar se ji še pozna. Brezdvomno hoče s tem Johanca slepariti ali celo kake prispevke nabirati.

— Znano sleparico Vodiško Johanco je 21. okt., policija aretirala v Dravljah, ko je pobirala v imenu Rdečega križa denar za svoj žep. Tako bo zopet nekaj časa mir pred njenimi "čudeži".

— Voz padel na žensko in jo zadušil. Pretekli mesec se je smrtno ponesrečila v Srednji vasi pri Šenčurju M. Sajovic. Peljala je domov voz stelje: pri temu je padel voz nanjo in jo zadušil.

— Velika nesreča. 15. okt. se je vrnil od vojakov 21. letni Ferdinand Pirc iz Breze, občina Velika Loka, da se poslovi od svojih staršev, predno odrine na bojišče.. Ko je hotel Pirc zvečer obiskati s kolesom nekega prijatelja, je zadel blizu svojega doma v nek tovoren voz s tako silo, da je padel. Le s težavo je mogel priti domov, kjer se je moral takoj vleči. Pozvani zdravnik je izjavil, da je Pirc notranje poškodovan. Prepeljali so ga v ljubljansko bolnišnico, kjer so ga operirali, a poškodovan je bil tako hudo, da je umrl.

— Štirje vojaki umrli. — Dva neznana vojaka. Na II. državni gimnaziji je umrl na jetiki Jurij Mikač, vojak 97. pešpolka, 1. stotnija; v Leoniščo je umrl 23 let stari Karol Fogt, vojak 94. pešpolka, 10. stotnija. Imel je strel v glavi. Umrla sta še dva ranjena vojaka, pri katerih pa ni bilo nobenih listkov in se n eve, kdo sta.

— Umrli so v Ljubljani: Jera Jerše, mestna uboga, 81 let. — Istvan Holler, rezervni poddesetnik, 38. pešpolka. — Albert Kurnik, stolarski pomočnik, 50 let. — Seljenka, 63 let. — Peter Mrak, sprevodnik trena. — Fran Žot, železniški delavec, 29 let. — Fran Hudorovič, ciganček, 4 let. — Frančiška Šebat, vdova poštnega poduradnika, 79 let. — Katarina Janežič, mestna uboga, 81 let.

— Bivši je igralec slovenskega gledališča Bohuslav je podlegel ranam, ki jih je dobil na severnem bojišču.

— V ruskem vjetništvu je pisatelj g. Ivan Vuk.

— Velikodušno darilo. Graščak Nikolaj vitez Gutmannsthal, legacijski tajnik v pok. na Dvoru, znani podpornik vseh humanitarnih in kulturelnih stremljenj, je deželnemu predsednduku za namene Rdečega križa in vojne oskrbe blagodušno izročil znesek 20,000 kron.

ŠTAJARSKO

— Umrl je v Celju odvetnik dr. Josef Kovatschitsch, star 55 let.

— Samoumor ženske. Dne 18. okt. popoldne se je zastrupila v Zagrebu šivilja Terezija Fuhrman-Škvorc, stara 25 let in je doma v Rogatcu na Štajerskem. Nesrečnica je popila veliko množino solne kisline ter je v eni uri v velikih mukah umrla. Motiv samoumora je — nesrečna ljubezen.

— Odlikovan slovenski junak. Četovodja Martin Hribar, 7. lovskega bataljona, doma v Slovenskih Goricah, je bil zaradi svoje hrabrosti pred sovražnikom odlikovan s srebrno hrabrostno svetinjo.

— Padel je na severnem bojišču major 27. pešpolka Avgust Kiehauser. Pokopan je bil 19. okt. v Sichowu pri Chyrowu.

—Brigadir Weber padel. Dne 16. okt. je na severnem bojišču polkovnik in poveljnik 55. infanterijske brigade Karol Weber, bivši polkovnik 27. pešpolka, padel. Nedavno je bil odlikovan z visokim redom.

— V Gradcu so aretirali vsled suma, da sta izvršila neki vlom, l. 1893, v Ljubljani rojenega natakarja Ludovika Schusterja in nekega Gašperja Pepevnika. Oba sta zločin že priznala.

— Nov slučaj kolere v Gradcu. Graški listi poročajo, da se je 22. okt. pripeljal v Gradec transport nad 500 bosenskih rekrutov. C. in kr. sanitetni načelnik dr. Palmrich je izločil dva moža, ki so ju prepeljali v deželno bolnišnico. Pri enem rekrutu so mikroskoptično in bakteriološko dognali kolero. Transport je bil na to pet dni kontumaciran.

— Dr. Rosina se počuti v sanatoriju v Gradcu že veliko bolje, tako da je izven vsake nevarnosti.

KOROŠKO.

— Razširjenje kolere. Dne 22. okt. so bakteriološko dognali tri slučaje azijske kolere na Dunaju, dva v Wolfsbergu na Koroškem in šest na Moravskem. V Galiciji je v 12 krajih obolelo na koleri 120 oseb.

HRVATSKO.

— Hrvaške zastave na Reki. Hrvaški listi poročajo: Hrvatski fantje so šli so s hrvatsko zastavo skozi Reko. Hrvatje so bili napadeni. Vse to je videl feldcajgmojster Klobučar ter je energično nastopil. Proti reški policiji, ki je teptala hrvaške zastave s cesarjevimi podobami, je uvedena stroga preiskava. Vlada je preklicala svoječasno prepoved hrvaških zastav na Reki in je dovolila, da smejo Hrvatje nemoteno iti skozi Reko s svojimi narodnim izastavami.

— Del Liške (dalmatinske) železnice izročen prometu. 14. okt. so izročili prometu dograjeno delno progo Liške železnice Ogulin—Plaški. Proga je dolga 27 kilometrov s sledečimi postajami: Oštarije-Ravnica, Josipdol, Vojnovac, Plaški. Progo so slovesno otvorili v navzočnosti avtonomnih in državnih oblasti. Ker zgradba hitro napreduje, pričakujejo, da bo proga bodoče leto dograjena že do Gospiča.

CENIK MOLITVENIH NABOŽNIH, PODUČNIH IN ZABAVNIH KNJIG

katere se dobe v

KNJIGARNI AMER. SLOVENCA, JOLIET, ILLS.

PODUČNE IN ZABAVNE KNJIGE.

Ali Boga Stvarnika res ni treba..25c
Amerika, ali povsod dobro — doma najboljše 20c
Angleščina brez učitelja 40c
Arumugam, sin indijskega kneza. Dogodljaji spreobrnjenega indijskega princa 20c
Babica 50c
Beatin dnevnik 20c
Bahovi huzarji in Iliri 75c
Bajke in povesti 75c
Belgrajski biser. Pov. iz starih dni 20c
Beneška vedeževalka ali prokletstvo in blagoslov 25c
Berač. Povest. — Elizabeta. Črtice 20c
Bitka pri Visu l. 1866.....25c
Bled sedaj in nekdaj 20c
Božja kazen. — Plavec na Savini. —Čudovita zmaga 20c
Boj s prirodo. — Trekova Uršika..20c
Boj in zmaga. Povest.....25c
Bojtek, v drevo vpreženi vitez....20c
Božični darovi. Povesti 20c
Burska vojska 25c
Cvetina Borograjska. Povest.....40c
Cvetke zelene in zvenele za mlade in stare 25c
Čas je zlato 25c
Ciganova osveta 25c
Črni bratje. Povest 30c
Darovana. Povest 25c
Doma in na tujem 25c
Domači zdravnik 60c
Emanek, lovčev sin. — Berač.....20c
Erazem Predjamski. Povest iz petnajstega stoletja 20c
Evstahij. Povest 25c
Feldmaršal grof Radecki 20c
Ferdinand 25c
Frank baron Trenk, vodja hrvatskih pandurov 25c
Friderik Baraga 50c
General Lavdon, oče vojakov imenovan 20c
Godčevski katekizem; Ženitne ali svatbine navade in napitnice....20c
Gozdarjev sin. Povest 20c
Gozdovnik. Povest iz ameriškega življenja, 2 zvezka po.....75c
Grizelda, kmetica in grofica. 20c
Hedvika banditova nevesta. Povest 20c
Hitri računar 40c
Hmeljevo cvetje. — Marijina podoba 25c
Izdajavec. Zgodovinska povest iz turških časov 25c
Izgubljena sreča. Povest 20c
Izidor, pobožni kmet. Povest.....20c
Izza mladih let, pesmi 30c
Jagnje. — Starček z gore.....30c
Jaromil. Češka narodna pravljica..20c
Jernač Zmagovač. Povest. — Med plazovi. Povest tirolskega gorskega župnika 25c
Jozafat, kraljevi sin Indije.....25c
Jakoba Alešovca izbrani spisi. 1. zv.: Kako sem se jaz likal, I. del. —Doma. — V šolo. — Začne se nemščina. — Klošterski muc. — Z nemščino gre naprej 75c
2. zv.: I. Jurij Kozjak, slovenski janičar. Povest iz 15 stoletja domače zgodovine. — II. Spomini na deda. Pravljice in povesti iz slovenskega naroda. — III. Jesensko noč mej slovenskimi polharji. Črtice iz življenja našega naro. — IV. Spomini starega Slovenca ali črtice iz mojega življenja. Cena 50c
3. zv.: I. Domen. Povest. — II. Jurij Kobila. Izvirna povest iz časov lutrovske reformacije. — III. Dva prijatelja.—IV. Vrban Smukova ženitev. Humoristična povest iz narodnega življenja. — V. Golida. Povest po resnični dogodbi. — VI. Kozlovska sodba v Cišnji Gori. Lepa povest iz stare zgodovine. Cena 50c
4. zv.: I. Tihotapec. Jovest iz domačega življenja kranjskih Slovencev. — II. Grad Rojinje. Povest za slovensko ljudstvo.—III. Klošterski žolnir. Izvirna povest iz 18. stoletja. — IV. Dva brata. Resnična povest. Cena.....50c
5. zv.: I. Hči mestnega sodnika. Izvirna zgodovinska povest iz 15. stoletja. — II. Nemški valpet. — III. Sin kmetskega cesarja. Povest iz 16. stoletja. — IV. Lipe. Povest. — V. Pipa tobaka. Povest. — VI. V vojni krajini. Povest. Cena 50c
6. zv.: I. Sosedov sin. — II. Moč in pravica. — III. Bojim se te. Zgodovinska povest. — V. Ponarejeni bankovci. Povest iz domačega življenja. — VI. Kako je Kotarjev Peter pokoro delal, ker je krompir kradel. — VII. Črtice iz življenja političnega agitatorja...50c
9. zv.: I. Doktor Zober. Izviren roman. — II. Med dvema stoloma. Izviren roman. Cena.....50c
Križem sveta. Zgodovinska povest 50c
Kako naj se pišejo zasebna pisma.50c
Krvna osveta. Povest 20c
Lažnjivi Kljukec 20c
Ljubite svoje sovražnike. Povest..20c
Luški čudeži $1.00
Ludevit Hrastar.—Golobček 25c
Ludovik, mladi izseljenec.....25c
Maksimilijan I., cesar mehikanski, 20c
Marica. Povest 40c
Mali vseznalec — Mali vedež.....25c
Malo življenje. Povest 45c
Marija hči polkova, zgod. povest..25c
Marijina otroka. Povest s kavka-
Marjetica. Idila 50c
Maron, krščanski deček.....25c
Materina žrtev 20c
10. zv.: I. Rokovnjači. Zgodovinski roman. — II. Moj prijatelj Jamralec. — III. Šest parov klobas.— IV. Po tobaku smrdiš. — V. Ženitev iz nevoščljivosti. Cena.....50c
Katekizem za kat. slov. šole v Ameriki 25c
III. Veronika Deseniška. Tragedija. — IV. Pripovedne pesni...50c
Kanarček, Kresnica. — Kapelica v gozdu 20c
Kirdžali, podonav. povest 50c
Kmetijsko gospodarstvo 75c
Knez Črni Jurij, osvoboditelj Srbije. Zgodov. povest 20c
Kraljičin nečak. Zgodovinska pov..25c
Krištof Kolumb in odkritje Amerike 20c
Koliščina in stepe. Povest 20c
Kraljica Draga, izvirna povest iz srbskega kr. dvora 25c
Mati božja dobrega sveta, povest..50c
Mati božja na blejskem jezeru....25c
Matevž Klander—(Spiritus familiaris. Zgodovina motniškega polža. Gregelj Koščenina) 20c
May, Eri. Povest 20c
Mirko Poštenjakovič. Povest.....20c
Mlada mornarja. Povest 25c
Mladi samotar. Povest 20c
Mladim srcem 40c
Mlinarjev Janez. Slovenski junak ali uplemenitba Teharčanov.....50c
Medvedji lov. — Čukova gostija...40c
Močni baron Ravbar.....20c
Mož Simone 50c
Mrtvi gostač 25c
Na Jutrovem 40c
Na preriji. Povest 20c
Na divjem zapadu.....50c
Najboljša dedščina.—Leseni križ..25c
Narodne pripovedke v Soških planinah 20c
Naseljenci. Povest 20c
Naselnikova hči, cvetlica pustinje, 20c
Naš Dom 20c
Nedolžnost, preganjana in poveličana. Povest 25c
Nikolaj Zrinski 25c
Nekaj iz ruske zgodovine.....20c
Nesrečnica. Povest 20c
Nezgoda na Palavanu. Povest.....20c
Od Leona do Pija 20c
Odgovori na ugovore proti sv. veri 30c
Pavliha v slov. obleki. Smešne pov. 20c
Pavlina 25c
Pesmarica — Slovenska.....50c
Pesmi — Janko Žirovnik.....30c
Pirhi. — Ivan, turški sužen. — Krščanska obitelj 25c
Pisana mati 50c
Pisanice, pesmi za mladino.....50c
Ponižani in razžaljeni 50c
Poduk rojakov ali kažipot v Amer. 40c
Poslednji Mohikanec. Povest.....20c
Postojnska jama 20c
Potop $1.00
Potovanje v Liliput.....20c
Povodenj 25c
Pauk zaročencem in zakonskim...75c
Praški Judek 20c
Pred nevihto, novela 25c
Preganjanje indijan. misijonarjev..25c
Pregovori, prilike in reki.....30c
Prešeren in Slovanstvo 50c
Prešernove poezije 75c
Pri našem cesarju 25c

Vsaka hiša in soba rabi
STORM DOORS AND WINDOWS
(rešetca za okna in vrata)
najhitreje in najceneje vam jih pripravi
J. W. LOVE
CARPENTER
204 Scott St., poleg italijanske cerkve.
Chicago tel. 1001.
JOLIET, ILLINOIS.

JOHN STEFANICH
N. W. Phone 348
::Slovenska Gostilna:::
vino domače in importirano, fino žganje in diseče smodke.
915 N. Scott St., Joliet, Ill.

Chi. tel. 3399. N. W. tel. 1257.
Louis Wise
200 Jackson St. JOLIET, ILL.
gostilničar
VINO, ŽGANJE IN SMODKE.
Sobe v najem in Lunch Room.

Geo. Svetlecich
PRVI SALUN ONKRAJ MOSTA
Chicago Telephone 3868.
107 RUBY STREET, JOLIET, ILL.
DOBRODOŠLI!

Pazite na brezvredne ponaredke in glejte da dobiti pristni Richterjev Pain-Expeller z znamenjem Anchor Trade Mark, kot kaže slika. Cena 25 in 50c v vseh lekarnah ali pri naravnost nam pišite ponj.
F. Ad. Richter & Co.
74-80 Washington St. New York.

Chicago Phone 225.
W. J. BRADY
ADVOKAT.
Posojuje denar in prodaja posestva.
508-9 Joliet National Bank Building
JOLIET, ILL.

Oba telefona 215.
WERDEN BUCK
511-13 Webster Street,
JOLIET, ILL.
Tu dobite najboljši cement, apno, 52
Tu dobite najboljši CEMENT, APNO, ZMLET KAMEN, OPEKO, VODOTOČNE ŽLEBOVE, ter vse kar spada v gradivo.
MEHAK IN TRD PREMOG.

SMRT. (:)

POLJSKO SPISAL JAN. LADA.

Tiste dni je bilo pri nas nekako dušeče in težko. Nesreča je visela nad nami, čutili smo jo, kako se nam bliža, korak za korakom. Prebivanje naše v Kijevu**) je bilo že takoj od začetka nemirno in žalostno. Od takrat, ko so Stanislava odvedli v trdnjavo, sem se bil že navadil prestrašenih in bledih obrazov, skritih šepetanj, takih, kakor govorimo o mrtvih ali na smrt bolnih, zamolklega jokanja in ihtenja, o katerega vzroku nisem smel vprašati. Navadil sem se bil že teh nepoznanih obrazov, ki so k nam prihajali na skrivaj po noči in po dnevu in tajno zopet izginjali skozi stranska vrata, potem ko so za zaklenjenimi vrati o nečem skrivnostno govorili z mojo materjo ali pa z gospo Felicijo. Tolikokrat sem že videl svojo mater do smrti trudno, ko se je vračala s celodnevnega beganja po kanclijah in uradih, tako da me to ni več tako razburjalo in vznemirjalo kakor prej. Človek, osem let star, kaj lahko prenaša nesrečo! Toda sedaj se je moralo dogoditi nekaj hujšega. Vsi so pri nas hodili kakor osamljeni. Če je kdo k nam prišel, sem slišal samo šepetanje, s solzami prekinjeno — toda o čem govore, nisem mogel izvedeti. Kadar sem koga vprašal, odgovoril mi je nekaj splošnega, tako da mu nisem mogel verjeti.

Končno mi je rekla nekoč gospa Felicija:

"Stanislav je bolan, jako bolan. Moli vroče zanj, morda te Bog usliši."

Molil sem torej deloma zato, ker sem imel svojega brata Stanislava jako rad, deloma pa tudi zato, ker drugega dela nisem imel. Nihče se ta čas ni brigal zame. Le včasi me je objela kaka izmed črno oblečenih gospa, ki so prihajale k nam, in majajoč žalostno glavo dejala: "Ubogi, ubogi Štefko!" Zakaj da sem "ubogi" in zakaj je moj brat bolan, tega nisem mogel razumeti. Sploh pa tudi nisem verjel, da je bolan, ampak sem slutil nekaj groznejšega, neznanega. Sicer pa mi niti ni prišlo na misel, da bi se preveč žalostil vsled sedanjega našega stanja, in to zato ,ker sem prvič v življenju smel delati, kar sem hotel. Stari, natančni red je bil popolnoma izginil iz naše hiše. Obed in večerja nista bila več v določenem času, učiti se ni bilo treba. Hišina moje matere, Leonija, sicer tako urna in natančna, ki je sedaj upravljala naše mestno gospodarstvo, je hodila okoli kakor brez glave vsa objokana. Gospa Felicija, moja vzgojiteljica,***) me ni vedno opominjala, naj se lepo vedem, ni me izpraševala francoskih besed, ampak je skoro vedno, kadar matere ni bilo doma, stala pri oknu in gledala venkaj ter vzdihovala, ko pa se je mati vrnila, se ni od nje ločila niti trenutek. V teh štirinajstih dneh se je moja mati tako izpremenila, da jo ni bilo moči skoro spoznati. Nekdaj tako zdrdava in nežna je bila sedaj bleda kakor vosek in prozorna kakor alabaster; samo oči, ki so bile globoko vdrte, so se svetile v motnem sijaju, kakor dve sveči. Vselej, kadar se je po dolgem času vrnila domov, sem slišal, kako je dejala gospej Feliciji ali Leoniji: "Zastonj, vse zastonj," nato so vse tri šle v domačo kapelico, kjer so nato dolgo jokale in molile. Nekoč me je naglo objela ,pritisnila k sebi in me dolgo časa strastno poljubovala, šepetajoč: "Dete moje, nesrečni moj otrok, poslednji — — — Samo tebe imam še — — — edino ti mi še ostaneš! Oče tvoj počiva v grobu in tvoj brat Stanislav, moj najdražji, moj ljubljeni sin — — — O Jezus, Jezus, Jezus!"

Nato me je nagloma odrinila od sebe. "Ne, ne, ti mi ne boš nikdar tisto, kar mi je Stanislav, nikdar, nikdar!"

Končno je nekega večera prišel k nam stric Ksaver. Imel sem ga jako rad in zmirom sem komaj čakal nanj, ker mi je vedno prinesel slaščic in jabolk, še bolj pa zato, ker je imel tak zaklad veselja, šal in smešnic, da sem se mu moral vedno smejati. Toda razveselil ni samo mene, ampak tudi vedno sitno Leonijo, celo gospa Felicija je prenehala godrnjati in tudi mati, sicer vedno zamišljena in žalostna, je oživela z njegovim prihodom.

In zares; kadar se je on prikazal s svojo veliko plešo in naježenimi brki, tedaj se n isamo veselje udomačilo, ki ga nam je bilo v tistih težkih časih tako potreba, ampak pozabljene so bile tudi za nekaj časa vse skrbi, in obličje vseh navzočih se je zjasnilo in vpokojilo.

Toda danes je bil stric Ksaver zamišljen in mračen kakor noč. Tiho je odprl vrata, obstal na pragu in oziraje se po sobi zašepetal:

"Ali Kazimire ni doma?" (Kazimira je bilo ime moji materi.)

Gospa Felicija je skočila k njemu vsa prestrašena:

"Kaj se je zgodilo?" je zaklicala.

"Kazimira se še ni vrnila?" je zopet boječe vprašal.

"Ne, dozdaj še ne. Toda za milost božjo, kaj se je zgodilo? Povej hitro!"

Predsoba je bila velika in temna, samo mala svetilka jo je borno osvetljevala. Stisnil sem se tesneje k steni, in zatajujoč dihanje v prsih, da me ne bi zapazila, sem verno poslušal.

Stric Ksaver je nekaj trenutkov molčal, kakor da ga nekaj duši v grlu. Nato se je z obema rokama prijel za glavo in zastokal:

"Strašno!"

Gospa Felicija ga je zgrabila za roko.

"Jezus Marija," je vzkriknila, "ali je že?"

Stric se je sklonil k nji in ji povedal nekaj z zamolklim glasom, toda tako tiho, da nisem mogel razumeti. Ujel sem samo dve besedi:

"Podpisano— — —Pojutrajšnjim—"

Gospa Felicija je stala za trenutek kakor okamenela in si zakrila obličje z rokama.

"A jaz temu nisem mogla verjeti, upala sem," je šepetala, "toda sedaj — — Ali ni nobene pomoči več?"

Stric je odmajal z glavo.

"Izgubljeno," je dejal žalostno, "vse izgubljeno! — — — Vse sile smo napeli tukaj in v Petrogradu — — — Sam sem mislil, da se nam posreči — — — toda potem — —"

"Uboga, nesrečna mati," je zašepetala gospa Felicija.

Stala sta si molče nasproti. Iz sosednje sobe se je slišalo umerjeno tiktakanje stenske ure. V tem grobnem molku še mi je zdelo tako žalostno in obšlo me je čustvo, kakor da ta dva človeka, ki si tamkaj stojita nasproti, molče in negibno, nista živa, ampak mrtva. Komaj sem se vzdržal, da nisem zajokal.

Potem se je stric Ksaver približal h gospej Feliciji tako blizu, da sta se njuni glavi skoro dotikali in ji naglo začel nekaj pripovedovati, toda tako tiho, da nisem mogel nič vjeti. Le kakšno besedo, ki jo je bolj povdaril, sem razumel. Gospa Felicija ga je poslušala z veliko pozornostjo.

"Torej zjutraj zarana?" je šepetala.

"Toda da bi kneginja — — —"

"Tako gotovo, kakor tukaj stojim," sem slišal govoriti strica. "Samo da bi Kazimira ne zvedela — — To je poslednje upanje, od katerega je vse odvisno in če bi se še to ponesrečilo — — Ne, boljše je, da ne zve zanj."

"Kdo naj bi ji pa povedal?" je dejala nagloma gospa Felicija. "Za mene ste lahko brez skrbi; drugi pa ne vedo — —"

"V mestu bodo kmalu vsi vedeli," je rekel stric. "Zjutraj bo vse, kar je poljskega, v cerkvi — — —"

Gospo Felicijo so oblivale solze.

"Edino, kar nam je zdaj še ostalo," je šepetala jokajoč, "je edini Bog!"

Šla sta v salon, jaz pa sem v tem trenutku zbežal skozi druga vrata k Leoniji, ki je imela v spalnici nekaj opravka.

Bil sem nedvomno jako bled in prestrašen, zakaj Leonija je takoj vstala, pustila svoje delo in se obrnila k meni, kar ni sicer nikdar storila.

"Kaj t ije, Štefko?" je vprašala, "nečesa si se ustrašil ali kaj?"

"Leonija," sem začel ihteč, "Leonija — — nekaj strašnega — gospa Felicija — stric Ksaver — — Stanislav na smrt obsojen — — —"

Planil sem v jok.

Leonija se je prijela za glavo.

"Mati najsvetejša," je vzkriknila, "naš Stanislav — —"

In odhitela je v salon.

Ta večer nisem videl več niti Leonije, niti matere. Druga naša hišina, Horpina, me je razpravila in je ostala ob moji postelji, dokler nisem zaspal, pripovedujoč mi pravljice. Znala jih je pripovedovati prekrasno in poslušal sem jo vedno z največjim zanimanjem; toda danes nisem slišal niti besede. Čutil sem, da mora biti to nekaj groznega "na smrt obsojen", toda vse strahote teh besedi nisem mogel obseči. Samo to mi je bilo jasno, da preti Stanislavu velika nevarnost. — —

Ko sem se drugi dan v svoji sobici prebudil, nisem videl nobene žive duše; oblekel sem se sam. Kmalu je vzbudil mojo pozornost drdrajoč voz, ki se je ustavil pred našo hišo. — Naša hiša je namreč stala v neki čisto stranski, majhni ulici. Tu sem je redkokdaj zašel kak voz, kočija pa gotovo pa pokleknila zraven mene. Teta Angela, materina sestra, je jokala tu, sklonjena k tlom, obličje pokrivajoča nikoli. Zato me je tem bolj zanimala krasna kočija in sluga v livreji, ki sem ju videl pred hišo. Hitel sem v predsobo. Gospa Felicija je tam ravnokar sprejemala visoko gospo in jo peljala v salon. Spoznal sem v nji kneginjo. Videl sem jo bil že večkrat, toda vedno peš in črno oblečeno. Danes pa je bila v svetlejši obleki in je imela vijolice na klobuku. Čez nekaj minut se je slišalo iz salona glasno govorjenje. Končno so se vrata odprla in prišla je moja mati, ki jo je podpirala kneginja. Nikoli nisem videl matere še tako blede in utrujene, kakor tistikrat. Bila je črno oblečena. Tudi klobuk je imela črn, samo šerpa okoli klobuka je bila vijoličaste barve. Iz besed, ki so jih med tem govorile, sem spoznal, da gre mati h generalnemu gubernatorju prosit, da bi Stanislava pomilostili in da gre kneginja z njo. Največ je govorila gospa Felicija. Šla je za mojo materjo, popravila zdaj gubo na obleki, zdaj klobuk, zdaj šerpo na klobuku. "Samo še trenutek, prosim," — je hitela vsa upehana. "To še ni dobro pripeto. Lahko bi se razpelo in morda bi rekli, da ste naslašč prišli taki." — Kneginja je pogledala na uro. "Imava še dovolj časa," — je dejala. "Gubernatorica ne sprejema prej, kakor ob desetih, in prav takrat bi jo rada dobila." — Moja mati je stala mirno in tako malomarno, kakor da ne bi vedela, kaj se z njo godi. Gospa Felicija je hodila okoli nje, stopala ji na čipke, popravljala in dejala končno:

"No, zdaj mislim, da bo držalo." Mati se je vzdramila kakor iz sna in rekla kneginji z žalostnim, pretrganim glasom: "Kadar pomislim, da čaka tamkaj mojega otroka v bedi in pomanjkanju smrt, mi krvavi srce in polašča se me obup, kadar pomislim, da moram iti k njim, tem — — — pred njimi se plaziti in jih prositi usmiljenja, milosti, življenja, — in po nedolžnem, po nedolžnem. . . ."

"Vse res, ali pomsilite, da vse to delate za svojega sina" — je zašepetala kneginja in objela mojo mater.

"Za Stanislava, predragega našega," je dodala gospa Felicija in poljubila materino roko.

Vrata za njima so se zaprla. Za trenutek je bilo še slišati njune korake, odmevajoče po hodnikih, nato se je z ulice slišalo zapiranje vrat kočije in drdranje voza po blatni ulici. Končno je vse utihnilo. Odprl sem vrata, zakaj hotel sem iti v jedilnico, toda zadržal me je glas gospe Felicije.

Pogledal sem jo. Sedela je v kotu predsobe, roke so visele ob nji kakor mrtve, oči je imela zaprte; ni se ganila. Glava se ji je počasi začela tresti, kakor starki, in po upadlih, bledih licih so se ji usipale solze.

Ne morem reči, da bi jo bil ljubil. Preveč ostro, se mi je zdelo, da me drži zaradi učenja. Ali takrat, ko sem jo videl tako žalostno, se mi je stisnilo srce v sočutju in ljubezni. Prišlo mi je na misel, da že trideset let služi v naši rodovini. Moj Bog, trideset let, svojih najlepših mladih let se je ona veselila in trpela z našo družino. — Priskočil sem k nji, in stiskajoč se k nji, sem jo objemal kakor sem imel navado to pri svoji materi."

"Felicija, kaj vam je?" sem zaklical. "Zakaj jokate?"

Z veliko nežnostjo me je pritisnila k svojemu srcu.

"Zakaj?" je odgovorila v solzah; "zakaj?? Oh, ko bi nikoli tega ne vedel, ubogi moj otrok!"

Gospa Felicija si je zakrila obraz z rokama.

Zopet sem bil ubogi! Zakaj?

"Ali je Stanislavu zopet hujše?" sem vprašal.

"Hujše, mnogo hujše," je odgovorila z zamolklim glasom. — "Moli zanj, Štefko. Bog mnogokrat usliši otroško molitev. Toda še boljše bo, da greš z menoj, greva v cerkev."

Čez nekaj trenutkov sva odšla. V cerkvi je molilo mnogo ljudi, kakor da bi bila nedelja. Pred oltarjem Matere Božje, pri desnem oltarju, je bilo vse črno, toliko gospa je klačalo tamkaj v globoki žalosti. Gospa Felicija, držeča me za roko, me je peljala tjakaj.

"Poklekni, Štefko, in moli vroče za nesrečnega Stanislava."

Tudi ona je pokleknila, sklenila roki in ihteče molila.

Pred oltarjem Božje Porodnice je imel duhovnik sveto mašo. Bil je to P. Osmolski, tisti, o katerem sem slišal, da izpoveduje na smrt obsojene v zaporu in jih spremlja na njihovem poslednjem potu — v smrt. Bil je to še mlad duhovnik, sošolec Stankov iz gimnazijskih let. Moja mati ga je imela jako rada, zato, ker je lahko z njim govorila o svojem sinu. Bil je tudi večkrat pri njem, in jaz sem silno rad poslušal njegov zvonki glas, ki mi je odmeval v ušesih kakor krasna godba.

Danes ni imel pravega glasu. Vsak trenutek mu je postajal slabejši in zamolklejši, in pri Ite missa est mu je obstal v grlu. Obraz je bil docela izpremenjen in jako bled. Kaj se je neki zgodilo? To se mopazil tudi na drugih poznanih mi osebah, ki so bile v cerkvi, in bilo jih je jako mnogo, pa tudi vsi drugi so bili tako žalostni, nemirni in prepadeni. Vsak trenutek je prišla kakšna nova gospa, in vsaka me je poljubila, vprašala za mater, nato si s sklenjenima rokama. Teta Zigmundova je klečala poleg gospe Felicije, a tik poleg oltarja sem zagledal v svoje veliko začudenje svojo staro mater Justino v njenem premakljivem naslonjaču; ona je bila najstarejša v naši rodovini, mrtvoudna, gluha in slepa in ni sicer nikoli zapustila svoje sobe.

Zadnji evangelij je bil končan. Duhovnik je pokleknil na stopnico oltarja. V cerkvi je vladal grobni molk, oči vseh so bile uprte na oltar.

"Molimo v ta dobri namen, da bi Bog uslišal naše prošnje. Prosimo Najsvetejšo Mater. . ."

Nekoliko raztrganih glasov je zletelo k cerkvenemu svodu in zopet je bilo za trenutek tiho. Naenkrat nekdo v zadnjih klopeh glasno zajoka in v tistem trenotku je že cela cerkev odmevala bolestnega ihtenja. Kakor iskra, kadar pade na suho snov, ki se rada vname, zagori z velikim plamenom in objame mahoma vso okolico z morjem ognja — tako je tudi iz teh preveč obteženih in žalostnih src, polnih gorja in strahu, planilo naenkrat na dan vse, kar sta dolgo časa žalost in trpljenje skrivala v njih. Toda v tistih strašnih časih je bilo dovoljeno trpeti, ni pa bilo dovoljeno trpljenja kazati na zunaj. Duhovnik Osmolski je naglo vstal, se obrnil k jokajočim ljudem in zaklical z gromovitim glasom:

"Tiho, za milost božjo, tiho!"

Nato je zopet pokleknil, napel vse sile, da bi prevpil to mogočno jokanje in bolestni krik ter intoniral s polnim glasom:

"Pod Tvoje varstvo pribežimo. . .!"

In zgodilo se je nekaj nenavadnega. Jok sicer ni prestal in ihtenje ni utihnilo, toda jokanje in ihtenje se je izlilo v spev in molitev, združilo se je z mogočnim glasom orgel in iz ust vseh se je dvignila kvišku pobožna pesem. Bila je sicer to pesem, toda drugačna kakor navadno. Bila je pretrgana mnogokrat vsled solza, ki so bile toliko časa zadrževane v globini duše; odzivala se je v njej neizmerna bolečina kakor je bila neizmerna nesreča teh ljudi, zvenela je v njej brezupna žalost tega zemeljskega življenja, a obenem tudi prošnja za usmiljenje in za milost, samo za kaplico te nebeške rose, da bi omočila njihova usta, ožgana od trpljenja in njihova srca, izsušena od bolesti. "Pod Tvoje varstvo pribežimo. . ." Roke so bile sklenjene, oči, s solzami zalite, so se obračale k temu nebu, odkoder je bilo edino še pričakovati pomoči in obrambe, ko jih je na zemlji vse preganjalo. In vsa ta srca, žalostna in obtežena, so se sklanjala v prah pred Njo, ki so jo imenovala svojo "Gospo" in iz ust, tresočih se v trpljenju, se je oglasila ponižna in vroča prošnja: "In ne zavrzi naših prošenj v naših potrebah". Ah, te potrebe so bile tako velike, prošnje tako nujne, stiska tako neznosna; saj je bila Ta, ki so se k Nji obračale njihove oči, usta in srce, njihova Priprošnjica in Tolažnica, bila Kraljica tega ljudstva od vekov!

Od takrat je minulo dokaj let. Življenje me je že upognilo k zemlji, srce mi je postalo trdo in neobčutno. Slana je pokrila cvetje moje mladosti in spomine mojih otroških let; mnogo jih je pomorila, nekatere pa je ožgala, tako da jih ni moči spoznati. Videl sem trpljenje in ljudstvo, ki je v trpljenju umiralo, gledal sem krčevito zvijanje umirajočih, slišal sem stokanje ranjenih. Toda noben glas na zemlji ni zaglušil v meni spomina na himno, katero sem slišal v kijevski cerkvi, na tisti spomina vredni dan, deževni in temni, kakor ta, ki je imel priti za njim.

Ko sva se vrnila domov, sva srečala na stopnjicah Leonijo. Gospa Felicija jo je takoj ustavila. "Ali se je že milostljiva gospa vrnila?" — Leonija ni odgovorila. Prijela je gospo Felicijo za roko in jo peljala s seboj v jedilnico; potem ji je v kotu poleg okna nekaj s tresočim glasom pripovedovala. Slišal sem samo vzklike gospe Felicije: "Usmiljeni Bog! Zjutraj! In niti videti ga ne smemo! Mati se ne sme na vekomaj posloviti s svojim sinom! O, Bog, o, Bog!"

Končno je Leonija utihnila. Obe ženi sta začeli glasno jokati in sta se objeli. Toda gospa Felicija je ta trenutek s silo zadušila jok.

"Tiho, za Boga," je zašepetala; "gospa maršalova bi nas lahko slišala." (Gospa maršalova, to je bila moja mati.)

Leonija je odkimala z glavo in z roko.

(Konec prih.)

*) Poljaki so velik slovanski narod, ki pa nima svoje države. Nekaj jih je pod Nemčijo, nekoliko več pod Avstrijo, največ pa pod Rusijo. Rusi jih jako zatirajo, in sicer zato, ker so Poljaki veren katoliški narod, Rusi pa krivoverci. Poljaki so se že večkrat hoteli s silo osvoboditi, toda Rusi so vsak upor krvavo zatrli. Posledice enega takega upora nam slika pisatelj v tej povesti.

**) Kijev je veliko mesto na Ruskem, kjer prebiva namestnik carja, imenovan generalni gubernator.

***) V bogatih rodovinah ne pošiljajo otrok v šolo, ampak dobe učitelja v hišo, da vzgaja domačo deco. Tak učitelj (ali učiteljica) se imenuje domači učitelj ali vzgojitelj, oziroma vzgojiteljica.

Dober naročnik

ponudi list sosedu, kadar ga je prečital, da se tudi sosed naroči nanj;

pazi, da ima list vdeno predplačan, ker le tak sme pričakovati, da bo dobival list točno;

pošilja dopise v list o vseh važnih dogodkih v njegovi naselbini in okolici.

Ker osebno ne poznamo nekaterih naših cenj. naročnikov, katerim je že potekla naročnina in ne vemo, če ga dobivajo na pravi naslov, ali ga kdo drugi dobiva namesto njih, če so se preselili, zato se zahteva naročnina vedno vnaprej, ker le predplačniki so naročniki, ki gotovo takoj naznanijo, če se preselijo.

Kdor ne more takoj obnoviti naročnine, naj se oprosti, da se ga počaka. Kjer imamo zastopnike se lahko njim izroči naročnina, ali se pa pošlje naravnost na nas. **Uprav. "A. S."**

N. W. Phone 809.

MIHAEL KOCHEVAR

SLOVENSKI GOSTILNIČAR

Cor. Ohio in State Sts. Joliet, Ill.

DENAR SE VLAGA NAJBOLJE IN NAJSIGURNEJE V

Prvo Hrvatsko Stedionico

U ZAGREBU,

CROATIA, EUROPE.

in nje podružnice v: Belavaru, Brodu na S. Crkvenici, Delnicama, Djakovu, Kraljevici, Novem Vinodolu, Osijeku, Požegi, Rieki, Sisku, Varaždinu, Veliki Gorici, Virovitici, Zemunu i Senju.

Delniška glavnica in pričuve K 16,250,000.

Nasvete in navodila pošljemo zastonj.

Chi. Phone: Office 658. Res. 3704

Uradne ure:

9—12 a. m. 1—5 and 7—8 p. m.

Ob nedeljah od 10. do 12.

Dr. S. Gasparovich

Dentist :: Zobozdravnik

Joliet National Bank Building

4th Floor, Room 405.

JOLIET, :-: ILLINOIS.

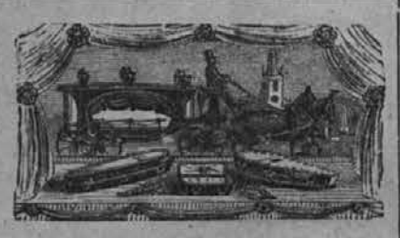

W. H. KEEGAN

POGREBNIK.

Slovenci v La Salle in okolici: Kadar potrebujete pogrebnika se obrnite na to tvrdko in prepričani bodite, da boste najbolje postreženi, ker ta zavod je najboljši ter mnogo cenejši kot drugi.

V slučaju potrebe rešilnega voza (ambulance) pokličite nas po telefonu, ker smo vedno pripravljeni — po dnevi in ponoči.

Vse delo jamčeno.

POSTREŽBA TOČNA VSAK ČAS

W. H. KEEGAN,

Telefona št. 100 — vsak čas.

Cor. 2nd and Joliet St., La Salle, Ill.

JOLIET CITIZENS BREWING CO.

North Collins St., Joliet, Ill.

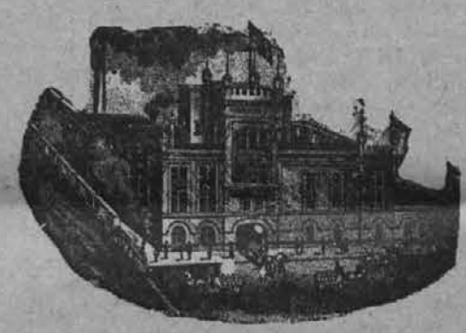

Pijte "Elk Brand" pivo

Izdelovalci najboljšega piva sodčkih in steklenicah.

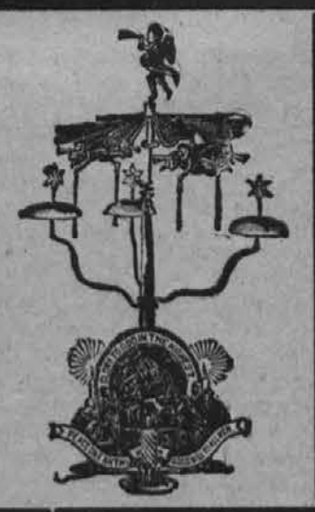

Nekaj jako lepega za Božič je angeljsko zvonenje in trobentanje.

Na milijone se jih je že prodalo v Evropi in prineslo veselje v hiše. Visoko je 1 čev. in se lahko pritrdi na vrh božičnega drevesca ali se dene na mizo. Ko se sveče nažgejo se angeljci premikajo in čarobna godba napolnuje sobo, naznanjujoča rojstvo Gospoda.

Spodaj je krasna podoba jaslic v Betlehemu z napisom: "Slava Bogu v Višavah", itd., vse narejeno iz kovine in krasno barvano.

Trpežno, da se ne razbije in okrašeno, ter se lahko spravi vkup. Pošljemo po parcel pošti, ako nam pošljete en dolar.

THE MOERCK IMPORTING CO.,
270 West 131 St., New York, N. Y.

Naročite zaboj steklenic

novega piva, ki se imenuje

EAGLE EXPORT

ter je najboljša pijača

E. Porter Brewing Company

Oba telefona 405. S. Bluff St., Joliet, Ill.